БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 12 (16.095) • 15 январь 1975 йил, чоршанба • Баҳоси 2 тийин

ДАЛА ВА ФЕРМАЛАРДА ЗЎР ҒАЙРАТ БИЛАН МЕҲНАТ ҚИЛАЙЛИК

Қиш фасли колхоз ва совхозларда меҳнат ғайрат-шижоатини сусайтирмади. Деҳқонлар ва чорвадорлар ўтган йилги ишларни якунлаштириб, келгусининг планларини белгиламоқдалар, техника ремонтини, уруғликни тозалаш ишларини тезроқ туғаллашга, кўпроқ миқдорда ўғит тайёрлашга, чорва мол қишловини муваффақиятли ўтказишга интилмоқдалар. Ҳар бир хўжаликда беш йилликнинг якунловчи йилидаги юксак кўрсаткичларга эришиш учун мусобақа тобора кенг авж олмоқда.

Ўтган йили илғорлар қаторида кўпгина дала ва фермаларнинг моҳир усталари етишди. Механизаторлардан Н. Бочкарев, В. Воронин, В. Стенковой, О. Казачек, К. Семенаускас, шофер И. Литвинов, пахтакор Ж. Рустамов, сут соғувчи А. Довженко, қўйбоқар Н. Колобов ва неча юзлаб деҳқонлар ва чорвадорлар рекордли кўрсаткичларга эришди. Ватан новаторларнинг меҳнатига муносиб баҳо берди. Улардан кўпи ҳукуматнинг юксак мукофотларини олишга сазовор бўлди. Илғор меҳнаткашларнинг эришган муваффақиятлари социалистик мусобақа буюк ижодий кучга эга эканлигини яққол исбот қилади. Социалистик мусобақа омманинг ташаббусини юксалтириш, қишлоқ меҳнаткашларини қишлоқ хўжалигини ривожлантиришнинг КПСС XXIV съезди маъқуллаган комплекс программасини амалга ошириш учун сафарбар қилишнинг энг муҳим воситаларидан биридир.

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитети яқинда «1975 йилда деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлашни кўпайтириш ҳамда тўққизинчи беш йилликни муваффақиятли туғаллаш учун қишлоқ хўжалиги ходимларининг Бутуниттифоқ социалистик мусобақасини ўтказиш тўғрисида» қарор қабул қилдилар. Бу ҳужжат ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш, беш йиллик план топшириқларини тўла ва ошириб бажариш йўлида социалистик мусобақани янада ривожлантириш учун жуда катта аҳамиятга эгадир.

Қарорда таъкидлаб ўтилганидек, ҳар бир колхоз, совхоз, ҳар бир бригада, ферма, звено коллективининг, ҳар бир деҳқон ва ҳар бир чорвадорнинг ишлаб чиқариш суръатларини жадаллаштириш, давлатга қишлоқ хўжалик маҳсулотлари сотиш юзасидан белгиланган план ва мажбуриятларни муваффақиятли суратда тўла ва ошириб бажариш, маҳсулотнинг сифатини бутун чоралар билан яхшилаш ва ишлаб чиқаришнинг иқтисодий самарадорлигини ошириш йўлидаги кураши 1975 йилги социалистик мусобақанинг асосий мазмуни бўлиб қолиши керак. Партия қишлоқ меҳнаткашларини деҳқончилик маданиятини юксак даражага кўтариш учун оммавий ҳаракатни авж олдиришга, ернинг ҳар гектаридан рационал фойдаланишга, экин майдонларининг структурасини такомиллаштиришга, дон ҳамда қанд лавлаги майдонларини кенгайтиришга, прогрессив технологияни ишлаб чиқаришга жорий қилиш ва далаларнинг ҳосилдорлигини ҳамда фермаларнинг маҳсулдорлигини оширишга эришишга даъват этади.

Деҳқонлар ва чорвадорлар кейинги йилларда эришилган муваффақиятларга таяниб, КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаатига жавобан беш йилликнинг якунловчи йили вахтасида мусобақани янада зўр куч билан авж олдириб юбордилар. Кўп хўжаликларнинг коллективлари ўз резервларини ҳар томонлама таҳлил этиб, қабул қилинган мажбуриятларни муддатидан илгари бажаришга қарор бердилар. Масалан, Кўкчатовдаги «Берликский» совхозининг ғаллакорлари беш йилликда Ватан омборларига 109 минг тонна ғалла етказиб бериш ва бу билан топшириқни 14 минг тонна ошириб бажаришни мўлжалладилар. Латвиядаги «Накотне» колхозининг меҳнатчилари сут сотиш беш йиллик планини Ғалаба кунигача, гўшт сотиш планини 1 июлгача бажарамиз ва топшириқдан ташқари 494 тонна гўшт, 1.738 тонна сут, 1.120 тонна дон, 7.666 тонна қанд лавлаги етиштирамиз, деб ваъда бердилар. Бундай мисоллар оз эмас. Бу мажбуриятлар қишлоқ меҳнатчиларининг мусобақада актив қатнашаётганликлари, жонажон мамлакат учун кўпроқ иш қилиш йўлидаги ватанпарварлик ҳаракатларининг натижасидир. Партия комитетлари, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотлари, хўжаликларнинг раҳбарлари деҳқонлар ва чорвадорларнинг оммавий ташаббусини қўллаб-қувватлашлари, барча соҳаларда ғоят самарали ишлаш учун, мусобақадошлар маҳоратининг тўлароқ намоён бўлиши учун шарт-шароитларни вужудга келтиришлари керак.

Экономиканинг самарадорлиги масалалари қишлоқда ўтказилаётган мусобақада тобора катта аҳамият касб этади. Маҳсулот етиштиришни ошириш билан бир вақтда маҳсулот таннархини камайтиришга, иш нормасини кўпайтиришга, тармоқлардан олинадиган даромадларни оширишга эришаётган жойларда жуда тўғри иш қилинмоқда. Масалан, Новосибирск область, Татар районидаги «Сибирь» колхози давлатга дон сотиш юзасидан беш йиллик топшириқни бажариб бўлди. Бу колхозда ишлаб чиқаришнинг рентабеллиги 60 процентга етди, меҳнат унумдорлиги эса саккизинчи беш йилликдагига нисбатан 82 процент кўпайди. Бу эса 5 миллион 124 минг сўм фойда олиш имконини берди. Аммо талайгина хўжаликларда иқтисодий резервлар ҳали жуда кўп. Ана шу резервларни беш йилликка хизмат қилдириш — мусобақанинг муҳим вазифасидир.

Беш йилликнинг тўрт йили мобайнида мамлакатнинг кўпгина районларида жуда катта тажриба тўпланди. Лекин бу тажриба ҳамиша ҳам кенг оммалаштирилмоқда, деб бўлмайди. Меҳнатдаги илғор методлар ва прогрессив технология баъзан бир колхоз ёки совхознинг чегарасидан ташқари чиқмаётир, мусобақани ташкил этиш, социалистик мажбуриятларни ишлаб чиқиш вақтида меҳнатдаги ана шу илғор методлар ва прогрессив технология суст эътиборга олинмоқда. Ишнинг шу томонига алоҳида эътибор бериш, фан ва новаторлар практикаси ютуқларини жорий қилиш учун хўжалик раҳбарлари ва мутахассисларининг масъулиятини ошириш — партия, совет, касаба союз ва комсомол органларининг бурчидир. Бундай ғамхўрлик қолоқларни илғорлар даражасига тезроқ кўтариш, камроқ чиқим қилиб, кўпроқ, сифатлироқ маҳсулот олиш имконини беради.

Мусобақанинг таъсирчанлиги маънавий ва моддий омилларни моҳирлик билан қўлланишга кўп жиҳатдан боғлиқдир. Аммо бир қатор хўжаликларда ғолибларни мукофотлаш, уларга фахрий ёрлиқ ва мукофотларни топшириш, меҳнат шуҳрати китобига ва ҳурмат тахтасига ёзиш ишлари расмиятчилик тусини олган. Мусобақани ташкил этишдаги ленинча принципларнинг изчиллик билан амалга оширилишига ҳалақит берадиган нарсаларнинг ҳаммасига қарши қатъий кураш олиб бориш керак. Матбуотимиз, телевидение ва радиомиз мусобақанинг боришини ҳаммага маълум қилиш, илғор тажрибани пропаганда этишда муҳим роль ўйнайди.

Қишлоқ коммунистлари, барча меҳнатчилари партиянинг аграр сиёсатини амалга ошириш, ишлаб чиқаришни комплекс механизациялаштириш ва химиялаштириш суръатларини жадаллаштириш, ерларни мелиорациялаш, техникадан фойдаланишни яхши йўлга қўйиш, ишнинг сифатини яхшилаш учун куч-ғайратларини аямайдилар. Деҳқонлар ва чорвадорлар социалистик мусобақа, меҳнатга коммунистик муносабатда бўлиш ҳаракати байроғини янада баланд кўтариб, тўққизинчи беш йилликнинг муваффақиятли туғалланишини таъминлайдилар, коммунизм қуришдан иборат умумхалқ ишига қўшадиган ҳиссаларини кўпайтирадилар.

«(ПРАВДА»нинг 14 январь бош мақоласи).

Янгийўл районидаги «Ленинизм» колхози деҳқонлари беш йилликнинг якунловчи йилини ҳар гектар ердан 40 центнердан пахта, 80 центнердан маккажўхори дони, 600 центнердан силосбоп кўкпоя ва 60 центнердан беда пичани олиш билан якунлашга аҳд қилдилар.

Шу кунларда хўжаликда кўклам экиш мавсумига тайёргарлик ишлари қизғин давом эттирилмоқда. 50 та ҳайдов трактори, 5 та чизел ремонтдан чиқариб қўйилди. Қолган техника воситаларининг ремонтини тез кунларда туғаллаш чоралари кўрилмоқда. Суратларда: (ўнгда) колхоз бош инженери М. Зингеев ва участка механиги А. Тиллаев ўртоқлар ремонтдан чиқарилган сеялкани кўздан кечиришмоқда. Чапда эса мавсумга шайлаб қўйилган сеялкалар.

А. Тўраев фотолари.

РАСМИЙ ВИЗИТ БИЛАН

Австралия Иттифоқининг Бош министри Эдвард Гоф Уитлем рафиқаси билан Совет ҳукуматининг таклифига биноан 14 январда расмий визит билан Москвага келди.

Австралия ва Совет Иттифоқининг давлат байроқлари билан безатилган Внуково аэродромида Бош министрни СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари К. Т. Мазуров, бошқа расмий кишилар кутиб олдилар.

Учиш майдонида фахрий қоровул саф тортди ҳамда Австралия ва Совет Иттифоқининг давлат гимнлари ижро этилди.

А. Н. Косигин ва Э. Г. Уитлем ҳарбийларнинг фахрий қоровули олдидан ўтдилар.

Олий мартабали меҳмонни пойтахт меҳнаткашларининг вакиллари кутиб олдилар.

Австралия Бош министри Э. Г. Уитлем ва СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин аэродромдан Москвага бирга жўнадилар. Мотоциклчиларнинг фахрий эскорти ҳамроҳлигида машиналар кортежи ўтган пойтахт кўчаларида Австралия ва СССР давлат байроқлари ҳилпираб турарди. Транспарантларда: «Хуш келибсиз, Австралия Бош министри Уитлем!», «Совет Иттифоқи ва Австралия халқлари ўртасидаги дўстона муносабатлар мустаҳкамланаверсин ва ривожланаверсин!» деган сўзлар ёзилган.

* * *

Аэродромда Бош министр совет журналистларига бундай деди:

— Москвадаги музокаралар бизга биргаликда ҳал этишимиз мумкин бўлган проблемаларга бутун диққат-эътиборни қаратиш имконини беради. Визит вақтида Австралия билан Совет Иттифоқи ўртасида фан ва маданият соҳасидаги битимларни имзолаш назарда тутилмоқда, деб таъкидлади у.

Э. Г. Уитлем иккала мамлакат ўртасидаги иқтисодий муносабатлар ҳам ривожланади, деб ишонч билдирди. (ТАСС).

ҚИЗИЛ БАЙРОҚ МУБОРАК!

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИ ВА ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

1974 ЙИЛДА ПАХТА ҲОСИЛДОРЛИГИ ЖИҲАТИДАН ВА ПАХТА ТЕРИМИНИ МЕХАНИЗАЦИЯЛАШДА ЮКСАК КЎРСАТКИЧЛАРГА ЭРИШИБ, СОЦИАЛИСТИК МУСОБАҚАДА ҒОЛИБ ЧИҚҚАН ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН АССРНИ, ОБЛАСТЛАР ВА РАЙОНЛАРНИ МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети сув камчиллиги қийин шароитларида пахтачиликни ривожлантиришда энг юксак натижаларга эришган қишлоқ хўжалиги меҳнатчиларининг меҳнатдаги муваффақиятларини нишонлаб, қуйидагиларни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Қизил байроқлари билан мукофотлашга қарор қилдилар:

— Қорақалпоғистон АССР, Андижон, Бухоро, Жиззах, Қашқадарё, Наманган, Самарқанд, Сурхондарё, Сирдарё, Тошкент, Фарғона ва Хоразм областлари;

— гектар бошига 40 центнердан ортиқ пахта ҳосилдорлигига эришган Пахтачи, Хива, Янгиариқ, Боғот, Хонқа, Урганч, Тўрткўл, Қуйи, Чирчиқ, Шовот, Қўшкўпир районлари.

Пахта терими механизациялашда юксак даражага эришганликлари учун қуйидагилар Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Қизил байроқлари билан мукофотланди:

— Сирдарё ва Тошкент областлари, Учқўрғон, Қуйи, Чирчиқ, Ильич, Оқолтин, Юқори Чирчиқ, Боёвут, Дўстлик, Мирзачўл, Пахтакор, Задарё, Норин, Иштихон, Ворошилов, Гулистон, Сирдарё, Оққўрғон, Бўка, Пскент, Ўрта Чирчиқ, Чиноз районлари, — улар жами пахта ҳосилининг 70 процентдан ортиғини машинада териб олди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Қизил байроқлари билан мукофотланган областлар ва районларга, энг яхши хўжаликларга ҳамда пахта етиштириш ва терим илғорларига сотиш учун юк ва енгил автомобиллар, мотоцикллар ажратиш «Узсельхозтехника» бирлашмаси билан «Ўзбекбирлашув»га топширилди.

Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалиги министрлиги пахта ҳосилдорлигини ва пахта теримини механизациялаш даражасини ошириш учун ўтказилган социалистик мусобақа ғолибларига пул мукофотлари ажратсин.

Область ва район партия комитетлари қишлоқ меҳнатчилари орасида ташкилотчилик ва сиёсий ишни кучайтиришлари, пахта етиштиришни кўпайтириш, пахта ҳосилдорлигини ва уни теришни механизациялаш даражасини ошириш учун, тўққизинчи беш йилликнинг якунловчи йили — 1975 йилда янада юксак марраларга эришиш учун социалистик мусобақани қизитиб юборишлари лозим.

МОСКВА ШАҲАР АКТИВИ ЙИҒИЛИШИ

Москва шаҳар партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотлари активларининг меҳнаткашлар коллективлари вакиллари билан биргаликда йиғилиши бўлиб ўтди. Йиғилишни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Москва шаҳар комитетининг биринчи секретари В. В. Гришин очди.

Йиғилиш «КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаати тўғрисида, 1975 йил халқ хўжалик планини муддатидан илгари бажариш ва тўққизинчи беш йилликни муваффақиятли туғаллаш учун саноат, қурилиш, транспорт ходимларининг бутуниттифоқ социалистик мусобақасини ўтказиш тўғрисида КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг қарори ҳақида ҳамда Москва партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотларининг вазифалари тўғрисида»ги масалаларни муҳокама қилди.

Йиғилишда сўзга чиққан нотиқлар КПСС Марказий Комитетининг 1974 йил декабрь Пленуми қарорини, шу Пленумда КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежневнинг сўзлаган нутқидаги қоидалар ва хулосаларни қизғин маъқулладилар ва тўла қўллаб-қувватладилар.

Пойтахт меҳнаткашларининг беш йиллик якунловчи йили учун социалистик мажбуриятлари бир овоздан қабул қилинди. Бу мажбуриятларда саноат, қурилиш, транспорт корхоналари, шаҳар хўжалиги, фан ва маданият муассасалари коллективларининг олган мажбурияти умумлаштирилган.

Йиғилиш иштирокчилари Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетига якдиллик билан табрикнома қабул қилиб, Москва меҳнаткашлари шу юксак социалистик мажбуриятларни бажаришга бутун кучларини сарфлайдилар, деб КПСС Марказий Комитетига ваъда бердилар.

(ТАСС).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми кўп йиллар, самарали ишлаганлиги, республикада граждан авиациясини ривожлантириш ишидаги хизматлари учун ҳамда туғилган кунига олтмиш йил тўлиши муносабати билан Ўзбекистон граждан авиацияси бошқармаси бошлиғининг ўринбосари Евгений Тарасович **Гусев**га «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган инженер» фахрий унвони берди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми план-молия органларида кўп йиллар, самарали ишлаганлиги учун ҳамда туғилган кунига олтмиш йил тўлиши муносабати билан Ўзбекистон ССР Олий ва ўрта махсус таълим министрлиги коллегиясининг аъзоси, план-молия бўлимининг бошлиғи Михаил Никифорович **Сквиренко**га «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган экономист» фахрий унвони берди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми совет ва партия органларида кўп йиллар, самарали ишлаганлиги учун ҳамда туғилган кунига олтмиш йил тўлиши муносабати билан Ўзбекистон Компартияси Наманган область комитети ҳузуридаги партия комиссиясининг раиси Зокир Вафич **Даутов**ни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

ОРБИТАДАГИ МЕДИЦИНАВИЙ ЭКСПЕРИМЕНТЛАР

УЧИШНИ БОШҚАРИШ МАРКАЗИ, 14 январь. (ТАСС). Бугун Москва вақти билан соат 9 дан 30 минут ўтганда «Салют-4» орбитал илмий станциясидаги учинчи иш куни тугади. Бу иш куни медицинавий экспериментлар ўтказишга бағишланди. Космонавтлар Александр Губарев ва Георгий Гречко велоэргометрда дозаланган жисмоний зўриқиш шароитидаги комплекс кузатувни бажардилар. Бу экспериментдан кузатилган мақсад космонавтларнинг юрак-томир системаси ҳолати ва иш қобилиятини аниқлаш ҳамда прогнозлашдан иборат эди. Шу билан бирга, зарур информацияни олиш учун юракнинг ишлаши, томирларнинг бардамлиги, вена томиридаги қон айланиши тўғрисидаги маълумотларни қайд этиш имконини берувчи кўп функцияли клиник аппаратлардан фойдаланилди. Айни вақтда бош мия томирларининг қон билан тўлиши текшириб кўрилди. Бу эксперимент қоннинг бошга айниқса сезиларли тўпланиши содир бўладиган учишнинг дастлабки кунларида айниқса диққатга сазовордир.

Медицинавий тадқиқотлар комплексига тананинг қуйи қисмига салбий босим бериб, функционал проба олиш ҳам кирган эди. Бунинг учун махсус вакуум костюмлар қўлланилди.

Медицина контроли маълумотларига ва станциядан берилган хабарларга қараганда космонавтлар ўзларини яхши ҳис этмоқдалар. Губаревнинг томири минутига 66, Гречконинг томири эса, 58 зарб урмоқда. Артериал босим симоб устунининг 120 га 70 ва 120 га 60 миллиметр белгиларини кўрсатиб турибди.

«Салют-4» илмий станциясининг парвози давом этмоқда.

БЕШ ЙИЛЛИК МАРДУ-МАЙДОНЛАРИ

ШАРҒУН ҚЎШИҒИ

ЛАВҲА

Эллигинчи йилларда Шарғун қишлоғида улкан шахта ишга тушди-ю, атроф қишлоқларнинг кишилари диққатини тортди. Бугун тоғнинг бу, эртага у бағридан қир ошиб, тоғликларга хос кўкраги очиқ яхтак, ола дўппи кийган, белида белбоғи, мўйловдор йигитлар атайин «томоша»га келардилар. Гоҳ-гоҳ эшитилиб турадиган портлашлар, вагонлар учун тўшалаётган темир излар, шахтёрларнинг темир қалпоғи-ю, пўлат чўкичлари — ҳаммаси уларга жуда-жуда сеҳрли туюларди. «...Шарғунда катта кўмир кони очилибди. У келгусида Ўзбекистоннинг Ангрендан сўнг иккинчи кочегаркаси бўлармиш. Қишлоқ ўрнида аввал посёлка, кейин шаҳарча қуриламиш...» бу каби овозалар уларга афсонавий эшитиларди.

Қишлоқ мактабининг юқори синфларида ўқиётган ўқувчилар ҳам дарсдан сўнг уйларига эмас, тўғри шахтага йўл олишарди. Шахтёрлар ишини соатлаб томоша қилиш, кейин ўзаро баҳслашиб қайтиш уларга одат бўлиб қолди. Болалар саркори — Парда эди.

Полвон гавдали, вужудида ғайрат балқиб турган бу йигитнинг боқишлари ўтли, жозибали эди. У доимо «томоша»га келса, тоғ ўнгирларини қўпориб ташлаётган портлатувчилар, қазиш ишлари ҳисоб-китобини аниқ билган проходкачилар ва кўмир тўла вагонларни шахтадан ташқарига чиқараётганлар ишига маҳлиё бўларди. Отаси Хурсанд Хўжамқуловнинг ёнига бориб, унга кўмаклашишга тутинарди. Айниқса, шахтёрларнинг скоба, лом, бур, кайла деб номланувчи қазув асбобларини пешмапеш чархлаб бераётган эпчил кишилар — Михаил Потапов билан Иван Лобовларнинг ҳаракати ёш йигитнинг эътиборини тортди. Бу икки темирчи слесарлар ҳам Парданинг қизиқиш билан кузатиб турганини сезар ва уни босқонни босиб туришга чақиришарди.

Мактабни битирган Парда шу ерга ишга келди. Темирчиларга босқончи бўлиб шогирд тушди. Улар ўзларининг оддий, аммо сермеҳнат касбларини Пардага ўргата бошлашди. Йиллар ўтди. Шахтада қўл ишлари камайиб, аксарияти техника ва механизация зиммасига тушди. Темирчилар ишини автомат дастгоҳлар бажарадиган бўлди. Парда энди ўз устозлари билан ёғоч ташувчилар бригадасига ўтди. Кўп ўтмай проходкачиликни ўргана бошлади. Бу орада шахта маъмурияти ёшларни ўқишга юбориш ҳақида эълон чиқарди. Парда Ангрендаги кон-геология техникумида сиртдан ўқиш учун ҳужжатларни расмийлаштиришга жўнади...

— Пардани проходкачиларга бригадир қилишибди. Омадли йигит экан.

— Омадни унинг ўзи топаяпти, ахир. Чарчаш нималигини билмайди. Бешта турдош касбда ишлай олади. Коммунист. Хизмат кўрсатган шахтёр. Ленин ордени кавалери. Бунинг устига бекорга ўқиб келдими?!

— Тўғри айтасан, — тасдиқлади бошқа бир шахтёр касбдошлари суҳбатига қўшиларкан, — Парда ака чорак асрдан буён ер остида меҳнат қилади. Отаси шахтёр ўтган, ўзи шахтёр, ўғли Ҳамроқул ҳам Тошкент политехника институтининг кончилик факультетида ўқияпти. Сулоласи билан шахтёр. Тунов куни бир гурунгда кекса забойчи Степан Гирич ҳам Парда ака ҳақида гапириб: «Агар унинг шахта ишга тушгандан буён отаси иккови қазиган қўмирини ҳисобласа, бутун шахтамизнинг қарийб бир йиллик маҳсулотига тенг» деди.

— Вой-бўўй, — ҳаяжонланишди улар. — Икки юз минг тоннадан ҳам зиёд-у? Қойил!

Бу суҳбатга ҳам етти йил бўлди. Парда Хурсандов шахтанинг турли участкаларида самарали меҳнат қилиб келяпти. Уч йил бўлди, шахта коллективи унга юксак ишонч билдириб, шахта касаба союз комитети раислигига сайлашди. Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатлигига, область ва район партия комитетлари бюроларининг аъзолигига кўрсатишди. Белгиловчи йилда Шарғун шахтёрлари салкам 212 минг тонна ёки пландан ташқари 2 минг тонна кўмир ва белгиланганидан анча ортиқ брикет маҳсулотлари тайёрлаган экан, бунда шахта комитетининг раиси, тажрибали шахтёр Парда Хурсандовнинг ҳиссаси катта.

Ҳозир илгариги Шарғун қишлоғи ўзгариб кетган. Ўрнида замонавий типда қурилган, фусункор шахтёрлар шаҳарчаси бор. Кўп қаватли бинолар салобатини кўриб кўз қамашади. Саккиз ярим мингга яқин турли миллат ва элат вакиллари шу даргоҳда баракали меҳнат қилиб, юртимизга кўмир беряпти. «Қора олтин» қазияпти. Шахтёрлар бу жойларнинг энг салобатли, қадрли кишилари. Парда Хурсандов ҳам улар сафида алоҳида хурматли, эътиборли. Унинг ҳаёти Шарғун қўшиғига ўхшайди.

Н. САЪДУЛЛАЕВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбири.

Суратда: «Шарғун» кўмир конининг шахтёри Парда Хурсандов.
В. Молгачев фотоси.

ЖЕНЕВАДА СОВЕТ — АМЕРИКА МУЗОКАРАЛАРИ ДАВОМ ЭТТИРИЛАДИ

Ўзаро келишувга мувофиқ, стратегик қурол-яроғларни чеклаш тўғрисидаги музокараларда СССР билан АҚШ делегациялари 1975 йил 31 январь куни Женевада яна ўз ишини давом эттирадилар.

ЯКУНЛОВЧИ ЙИЛ МАРРАЛАРИ

САМАРҚАНДДАГИ В. И. ЛЕНИН НОМЛИ «КРАСНИЙ ДВИГАТЕЛЬ» ЗАВОДИ КОЛЛЕКТИВИНИНГ 1975 ЙИЛГИ СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИ

Самарқанддаги В. И. Ленин номли «Красний двигатель» заводининг ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари XXIV съезд қарорларига амал қилиб, 1974 йил ва беш йилликнинг тўрт йили планини муддатидан илгари бажардилар. Беш йиллик план топшириқларидан ташқари 1971—1974 йиллар мобайнида 1,1 миллион сўмлик маҳсулот тайёрланди. Шу давр ичида меҳнат унумдорлиги планда белгиланган 29,6 процент ўрнига 32,4 процент ошди.

Бу муваффақиятларга коллективнинг ижодий ташаббусини куч-ғайрати ва тажрибасини ишлаб турган цехларни техника билан қайта қуроллантиришга ва реконструкция қилишга сафарбар этиш, илғор техника ва технологияни жорий қилиш, машина-ускуналарни модернизациялаш натижасида эришилди. Заводда тармоқда биринчи бўлиб легирланган чўяндан тайёрланган тобланмаган гильзаларни ишлаб чиқариш ўзлаштирилди, рангли металл қуйма цехи реконструкция қилинди, поршенларни ишлайдиган 15 та автомат тайёрланди ва жорий қилинди, металл қирқадиган юздан ортиқ эскирган ускуна алмаштирилди.

Завод коллективи КПСС Марказий Комитетининг 1974 йил декабрь Пленуми ўртага қўйган тўққизинчи беш йиллик планини муддатидан аввал бажариш вазифаларини амалга ошириш учун фан-техника тараққиёти ютуқларини жадал жорий этиш ҳисобига ишлаб чиқариш самарадорлигини, меҳнат унумдорлигини бундан буён ҳам оширади ва маҳсулот сифатини яхшилайди.

Бу йил қуймани чўкичлайдиган ва олдиндан тозалайдиган поток линия фойдаланишга топширилади, гильза цехининг поток линиялари модернизация қилинади. Деталларни ташишни, қириндиларни йиғиштиришни ва эмульсияни автоматик узатишни механизациялаштириш таъминланади.

Автомат станоклар ва махсус станоклар ўрнатилади.

Завод коллективи КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаатига жавобан ўз зиммасига қуйидаги социалистик мажбуриятларни қабул қилади:

— маҳсулот реализация қилиш ҳажми бўйича беш йиллик планни 1975 йил 18 ноябрда, йиллик планни эса 16 декабргача бажарамиз. Беш йиллик мобайнида ишлаб чиқариш ҳажмини топшириқда кўзда тутилганидан 10 процент кўп ўсишини таъминлаймиз;

— қўшимча суратда 500 минг сўмлик маҳсулотни реализация қиламиз, пландан ташқари 25 минг сўм фойда оламиз;

— топшириқдан ташқари цилиндрларнинг 70000 гильзасини, 40000 втулка тайёрлаймиз ва 10 минг сўмлик халқ истеъмоли молларини ишлаб чиқарамиз;

— меҳнат унудорлигини 1974 йилда эришилган даражадагига нисбатан 8 процент оширишни таъминлаймиз;

— қўл меҳнати солмоғини 1,5 процент камайтирамиз;

— ишлаб чиқариш резервларидан фойдаланишни яхшилаймиз, тежамкорлик учун кураш олиб борамиз ва 320 минг киловатт-соат электр энергияни, 230 тонна шартли ёқилғини, 150 гига калория иссиқлик энергиясини, 100 тонна қора металл, 25 тонна рангли металлни тежаб қоламиз;

— камида 39 минг сўм иқтисодий самара берадиган 70 та рационализаторлик таклифини жорий этамиз.

Завод ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари планни муддатидан олдин бажариш учун, КПСС XXIV съездини муносиб кутиб олиш учун ўтказилаётган мусобақани давом эттириб, ўзларининг бутун куч-ғайрати, тажрибаси, билими ва талантларини давлат планини ҳамда олинган социалистик мажбуриятларини муваффақиятли бажаришга сарфлайдилар.

Ушбу социалистик мажбуриятлар меҳнаткашларнинг умумзавод касаба союз йиғилишида қабул қилинган.

*

ЎЗБЕКИСТОН ССР АНДИЖОН ОБЛАСТЬ АНДИЖОН РАЙОН МАТЛУБОТ ЖАМИЯТИ КОЛЛЕКТИВИНИНГ СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИ

Андижон район кооперативчилари КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Советининг СССР матлубот кооперацияси вакиллари IX съездига йўллаган табрикномасидан руҳланиб, қишлоқда савдо ва умумий овқатланишни яхшилашни, харидорларга хизмат кўрсатишнинг прогрессив формалари ҳамда методларини жорий этиш ва такомиллаштиришни, тайёрлов ишларини кучайтиришни, хўжаликни рационал тарзда ва тежаб юритишни, кооператив мулкини авайлаб сақлаб ва кўпайтиришни ўз бурчлари деб биладилар.

КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаатига жавобан Андижон район матлубот кооперацияси ходимлари 1975 йилга қуйидаги социалистик мажбуриятларни қабул қилдилар:

— чакана товар обороти беш йиллик планини муддатидан илгари, 1 декабрда, 1975 йил планини эса 25 декабрда бажарамиз йиллик пландан ташқари 250 минг сўмлик товар сотамиз, шу жумладан биринчи кварталда 50 минг сўмлик, иккинчи кварталда 70 минг сўмлик, учинчи кварталда 70 минг сўмлик, тўртинчи кварталда 60 минг сўмлик товар сотамиз;

— умумий овқатланиш корхоналарининг ўзида тайёрланган маҳсулотни 1974 йилдагига нисбатан 1975 йилда 13,9 процент кўп чиқариб, реализация қиламиз. Мазкур маҳсулотни пландан ташқари 30 минг сўмлик миқдорида реализация қиламиз, райондаги мактаб ўқувчиларнинг тўла равишда умумий овқатланиш билан таъминланишига эришамиз;

— дала ишлари ва пахта йиғимтерими даврида товарларни иш жойига ва хонадонларга дастлабки заказларга мувофиқ етказиб беришни уюштирган ҳолда қишлоқ хўжалик ходимларига намунали савдо хизмати кўрсатилишини таъминлаймиз, дала шийпонларида иссиқ овқатни ташкил этишда колхозларга зарур ёрдам кўрсатамиз;

— китоб маҳсулоти сотиш планини 15 декабрда бажарамиз;

— қишлоқ хўжалик маҳсулотларини ўзаро келишувга мувофиқ нархлар бўйича сотиш йиллик планини 15 декабргача бажарамиз ва пландан ташқари 20 минг сўмлик маҳсулот сотамиз;

— меҳнат унумдорлигини ошириш, прогрессив техникани ва технологияни жорий этиш асосида новвойхоналарда пландан ташқари 50 тонна юксак сифатли маҳсулот чиқарамиз;

— колхозлар ва совхозлар билан алоқани мустаҳкамлаймиз ва кенгайтирамиз, тайёрлов обороти йиллик планининг муддатидан илгари, 7 ноябрда бажарилишини таъминлаймиз, пландан ташқари 300 минг сўмлик қишлоқ хўжалик маҳсулотлари тайёрлаймиз;

— 7 ноябргача ошхона, ресторанни қуриб фойдаланишга топширамиз, 6 та магазинни қайта жиҳозлаймиз, уларни замонавий савдо-технология асбоб-ускуналари билан таъминлаймиз;

— иқтисодий ишлар савиясини ошириш, хўжалик ҳисобини мустаҳкамлаш асосида пландан ташқари 10 минг сўмлик фойда оламиз.

Олий ва ўрта ўқув юртларининг сиртқи бўлимларида ўқиш учун район матлубот жамиятининг энг яхши ходимларидан 30 кишини танлаб олишга қарор қилинди. 70 киши ҳунар-техника билим юртларида, корхона-мактабларда ва индивидуал-бригада таълими йўли билан ҳар хил касбларни эгаллайдилар.

Андижон район кооперативчилари Коммунистик партиянинг ленинча ички ва ташқи сиёсатини маъқуллайдилар ва қўллаб-қувватлайдилар, КПСС Марказий Комитетининг 1974 йил декабрь Пленуми қарорларини муваффақиятли адо этиш учун бутун куч, билим ва тўпланган тажрибани сарфлайдилар ҳамда мамлакат матлубот кооперацияси корхоналари, ташкилотларининг барча коллективларини беш йилликнинг якунловчи йили топшириқларини тўла равишда муддатидан илгари бажариш учун, совет кишиларига хизмат кўрсатиш маданиятини анча ошириш учун социалистик мусобақани кенг авж олдиришга даъват этадилар.

Мажбурият район матлубот жамияти ходимлари активи йиғилишида қабул қилинган.

*

ЎЗБЕКИСТОН ССР МОНТАЖ ВА МАХСУС ҚУРИЛИШ ИШЛАРИ МИНИСТРЛИГИГА ҚАРАШЛИ «УЗЭЛЕКТРОМОНТАЖ» ТРЕСТИ КОЛЛЕКТИВИНИНГ СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИ

«Узэлектромонтаж» тресты ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари коллективи КПСС XXIV съезди қарорларини амалга ошира бориб, тўққизинчи беш йилликнинг белгиловчи йилида социалистик мусобақани кенг авж олдириш асосида муайян ютуқларни қўлга киритдилар. 1974 йил плани барвақт —23 декабрда бажарилди. Топшириққа қўшимча равишда 1,3 миллион сўмлик, беш йилликнинг тўрт йили мобайнида эса 5 миллион сўмлик иш бажарилди. Меҳнат унумдорлиги 1973 йилдагига нисбатан 7,6 процент, беш йилликнинг бошидан бери пландаги 32,7 процент ўрнига 33,8 процент ошди.

Трест коллективи КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаатига жавобан ҳамда ғалабанинг 30 йиллиги шарафига қуйидаги социалистик мажбуриятларни ўз зиммасига олди:

Қурилиш-монтаж ишлари ҳажми бўйича беш йиллик планни 7 ноябрда, 41,2 миллион сўмликдан иборат йиллик планни эса 1975 йил 29 декабрда бажарамиз.

Меҳнатни ташкил этишни яхшилаш, янги техникани жорий этиш, ички резервларни сафарбар қилиш ҳисобига меҳнат унумдорлигини 41,3 процент ошириш юзасидан беш йиллик планни 25 декабрда, бу йилги топшириқни эса 30 декабрда бажарамиз.

Сменалардаги нобудгарчиликни тугатиш, кичик механизацияни жорий этиш ва материалларни тежаб сарфлаш ҳисобидан қурилиш монтаж ишлари таннархини пландагига нисбатан яна 0,3 процент камайтирамиз. Бу эса 30 минг сўмни ташкил этади.

Ҳар йили 1,5 миллион сўм иқтисодий самара берадиган камида 1430 та рационализаторлик таклифларини жорий этамиз.

60 тонна пўлат трубани, 110 тонна металл прокатини, 105 километр узунликдаги симларни, 20 километр узунликдаги кабелни, 75 тонна шартли ёнилғини тежаймиз ва шу ҳисобдан 400 минг сўмлик электр монтаж ишларини бажарамиз.

Кадрларни маҳорат билан тайёрлаш, хўжалик юритишнинг ҳозирги системаси шароитида муваффақиятли ишлашнинг гарови эканлигини назарда тутиб 1975 йилда ишчилардан 180 кишини ва инженер-техник ходимлар ҳамда хизматчилардан 80 кишини иқтисодий ўқишга жалб этамиз. Янгидан 610 ишчи тайёрлаймиз, 830 ишчининг ва 108 инженер-техник ходимнинг малакасини оширамиз.

Ишлаб чиқаришни тайёрлаш ва ташкил этишни яхшилаш асосида объектларнинг «яхши» ва «аъло» баҳолар билан топширилишини таъминлаймиз.

Тўққизинчи беш йиллик якунловчи йилининг энг муҳим объектларида, шу жумладан Тошкент шаҳридаги аэровокзал ва цирк биноси қурилишида, Олмалиқ кон-металлургия комбинатида (олтингугурт кислотаси цехи), монтаж ишларини графикда белгиланган муддатидан илгари бажарамиз, ҳар йили 92,8 минг куб метр қувватга эга бўлган эвалак темир-бетон шпал заводида, ҳар йили 853 минг тонна шартли бирликдаги қувватга эга бўлган Самарқанд суперфосфат заводида ва ҳар йили бир неча юз минг тонна азот кислотаси ишлаб чиқарадиган Чирчиқ электрохимия комбинатида монтаж ишларини муддатидан илгари бажарамиз.

Йигирма беш бригадада Н. Злобин методи асосида бригада хўжалик ҳисобини жорий этамиз.

Янги техника буйича тадбирларни жорий этиш ҳисобидан 210 минг сўм иқтисодий фойда олинишини таъминлаймиз.

Биз ўзимизнинг зарбдор меҳнатимиз билан тўққизинчи беш йиллик якунловчи йили планини бажаришга муносиб ҳисса қўшамиз деб, КПСС ленинчи Марказий Комитетига, Совет ҳукуматига, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика ҳукуматига ваъда берамиз.

Социалистик мажбуриятлар монтаж бошқармалари коллективларида ва «Узэлектромонтаж» тресты партия хўжалик активи йиғилишида муҳокама этилиб, қабул қилинган.

„СОЮЗ-17“: САЛОМ, „САЛЮТ“!

Бу сафар ердан ажралаётган ракетани журналистлардан биронтаси ҳам кўргани йўқ. Космодромни қоплаган қалин туман ракета у ёқда турсин, кўтарилаётган пайтида чиқадиган қип-қизил ўт тутамини ҳам кўрсатмади. Ҳаводаги портлаш билан атроф-теваракни тутган шафақ старт бўлганлигидан дарак берарди. Шу пайтда оппоқ туман пўстинининг нарёғида орбита бўйлаб учаётган юлдузча кўринди. Бу нарса космодром узра ғарбдан шарққа учаётган «Салют-4» орбитал станцияси эди. «Союз-17» транспорт кемасининг экипажи шу станция билан учрашишга ошиқарди.

Бугун эрталаб соат 4 дан 25 минут ўтганида исталган шу учрашув бўлди. Кема учишини бошқариш пунктида: «Объектлар туташтирилди» деган сигнал чақнади. Мана шу икки сўз олимлар ва инженерлар, ишчиларнинг жуда катта меҳнатини, экспериментни амалга оширишда қатнашаётган ҳамма кишилар бажарган кўп ишлар мазмунини, экипажнинг аниқ-равшан ишлаганлигини билдиради.

Вақти келиб кинооператорлар орбитада туташиш каби бундай мароқли сюжетни суратга оладилар. Космик фазонинг битта нуқтасида икки объектни, учадиган икки аппаратни учраштириш осон гап эмас. Орбитада бундан аввалги туташтиришлар тажрибаси ҳамда кемалар билан станциялар биргалашиб ўтказган экспериментлар баллистикларимиз бу вазифани муваффақиятли ҳал қилаётганликларини кўрсатди. Улар космосда объектлар яқинлашаётганида стартдан бошлабоқ аниқ мўлжал олинишига эришмоқдалар. Орбитадаги икки объект бир-бири билан учрашиш учун атиги 3-5 километр масофага чиқмоқда.

Бу сафар ҳам шундай бўлди. Экипаж билан алоқа сеансларида қатнашувчи космонавт учувчи Олег Макаров бундай деди:

— Бундан икки ҳафта аввал учирилган «Салют-4» станцияси туташтириладиган айланага чиққунига қадар баландлиги 350 километрга борадиган айлана орбитада бўлди, «Союз-17» эса апогейи 260 километр ва перигейи 190 километрга борадиган эллипссимон орбитага кўтарилди. Уларни бир-бирига яқинлаштириш ва кемани монтаж орбитасига чиқариш учун мотор установкасини атиги икки марта оз-оздан ишга тушириш кифоя қилди.

«Союз-17» экипажи тунда учирилди. Бу графикни баллистиклар белгиладилар. Уларнинг сутка ва вақт тўғрисидаги тушунчалари бошқача. Баллистикларнинг вазифаси станция билан кеманинг максимал яқинлашиш пайти «Салют»нинг 269-айланишида ва «Союз»нинг 19-айланишида тўғри келтирилишидан иборат эди. Бугун тунда Москвада якшанба тонги эндигина ёриша бошлаганида шундай бўлди.

— «Зенит», мен — «Заря». — Учишни бошқариш маркази шу дақиқаларда учишнинг муҳим босқичи бўлмиш туташтиришга киришаётган космонавтларни алоқа қилишга чорлайди. — Хабар қилинг!

Кема командири Алексей Губарев ерга муфассал ахборот беради. Кема бортига ўрнатилган автоматик ишлаш ва яқинлашиш системалари станцияни «тутди». Космонавтлар ҳозирча уни дарчадан кўролмайдилар, бунинг устига яқинлашиш сеанси орбитал тун охирида, кема билан станцияни ҳали қуёш ёритмаган бир пайтда бошланганди.

«Союз»нинг мотор установкаси яқинлаштириш учун ишга солиб кўрилади. Яқинлашиш тезлиги секундига 12 метрга қадар ошади. Станцияни «қувиш» бошланади. Борт-инженер Георгий Гречко яқинлашиш қандай бораётганлиги тўғрисида муфассал гапириб туради. Нишонгача атиги 1500 метр қолди. Мотор бир оз тормоз беради — мантиқий ҳисоб қурилмаси тезликни жуда ортиқча деб топади. Ёнбошга олиб борувчи озгина тезлик сўндирилмоғи учун мотор установкаси яна бир неча марта ишга туширилади. Шу нозик операцияларнинг ҳаммасини автоматик яқинлаштириш системаси олиб боради. Станциягача атиги 100 метр қолиб, космонавтлар ниҳоят дарча орқали сигнал маякларини кўришгач учиш раҳбарларидан қўлда бошқаришга ўтиш учун рухсат сўрадилар..

Кема бортидан:

— Масофа — 30 метр, яқинлашиш тезлиги — секундига 0,3 метр, — деган хабар келади.

«Союз» туташтирувчи узелининг қулфи станциянинг туташтирувчи агрегатини қамраб олишга тайёр бўлганида экипаж билан алоқа тўхтаб қолди. Бу пайтда кема ердаги кузатиш станцияларидан туриб радио алоқа қилиш мумкин бўлган зонадан ташқарига чиқиб кетганди. Навбатдаги айланишдагина туташтириш тафсилотларини билдик ва космонавтлар бутун операцияни ажойиб равишда ўтказганликларига қаноат ҳосил қилдик. Орадан 3 соат ўтгач, экипаж кема билан станциядаги босимни текшириб, бараварлаштириб бўлгач, космонавтларнинг ўз орбитал уйига ўтишига ердан туриб рухсат берилди.

Шундай қилиб, орбитал илмий станция экипажининг биринчи иш куни бошланди. Ўтиш туйнуги очилгач, космонавтлар скафандрларини ечиб ташлаган ҳолда станцияга ўтдилар, чироқни ёқиб, радиопередатчикларни ишга тушириб юбордилар, илмий жиҳозларни кўздан кечириб чиқдилар.

Энди дам олса ҳам бўлади. Учиш раҳбарлари ҳам космонавтлар дам олишлари кераклигини айтишаяпти. Улар экипаж туташтиришни ёқилғини мумкин қадар оз сарфлаган ҳолда жуда яхши бажарди, зўр кайфият билан равшан ва дадил ишлади, деб баҳоладилар.

Экипаж иш бошлаганига 20 соат бўлганида ҳам шу қувончли кайфият уни тарк этмаганди.

Кундузи соат бирда «Салют-4» станциясига кўчиб ўтган космонавтлар кечки овқат қилдилар ва шу орбитал уйдаги ётоқ ўринларини эгалладилар. Эртага қаттиқ иш куни.

Н. ЖЕЛЕЗНОВ,
ТАСС махсус мухбири.

Учишни Бошқариш маркази,

ЧЕТ ЭЛЛАРДА

ЯНГИЛИКЛАР ХАБАРЛАР ВОҚЕАЛАР

ДЎСТЛИК ҚУРИЛИШИДА

МОГАДИШО, 13 январь. (ТАСС мухбири). Совет Иттифоқининг «Мединь» теплоходи бугун Сомалининг Кисимайо портига келди. Теплоход Совет Иттифоқининг иқтисодий ва техникавий кўмаги билан Жубе дарёсида қурилаётган гидротехника комплекси учун юзлаб тонна қурилиш материаллари, транспорт воситалари ва электр ускуналари олиб келди.

Ҳукумат комиссияси деди ТАСС мухбири билан суҳбатда Сомали Олий революцион кенгашининг экономика масалалари билан шуғулланувчи комитети маслаҳатчиси Умар Салоҳ Аҳмад, 1974 йилда қурилишда қилинган ишларга ижобий баҳо берди. Бир қанча объектларда монтаж ишлари тугалланди, 14 та уй-жой биноси қуриб битказилди, 200 гектар саванна тозаланди, Желибо шаҳри билан Фаноле қишлоғи ўртасида автомобиль йўли қуриш соҳасидаги зарур ишлар бажарилди.

Ҳозир Жубе дарёси устида гидрокомплексни қуришда Сомали ишчиларидан 500 дан ортиқ киши меҳнат қилмоқда. Бу ишларда совет мутахассислари группаси ҳам иштирок этмоқда.

Д. СТЕПАНЧЕНКО.

ХАЛҚ БИРЛИГИ ВАКИЛЛАРИ БУХАРЕСТДА

БУХАРЕСТ, 13 январь. (ТАСС). Халқ бирлиги партиясининг жаҳон жамоатчилиги тазйиқи остида Чили фашистларининг қамоқхоналаридан озод бўлган таниқли арбобларидан бир группаси бу ерга келди. Мазкур группа составида собиқ ташқи ишлар министри, Чили Социалистик партиясининг таниқли арбоби Клодомиро Альмейда, маориф министри Хорхе Тапиа ва бошқалар бор.

КИПР ХАЛҚИНИНГ ТАЛАБИ

НИКОЗИЯ, 13 январь. (ТАСС). Кипр президенти Макариос Австриядаги «Профиль» журнали мухбири билан суҳбатда бундай деди: «Кипрда ажнабий қўшинларнинг ва ҳарбий базаларнинг мавжудлиги бу ерда мустаҳкам тинчликни барқарор қилишга ёрдам бера олмайди».

Шу муносабат билан Кипрда чиқадиган «Харавги» газетаси оролни демилитарлаш Кипр халқининг энг қаттиқ талабларидан бири эканлигини ёзади, чунки муайян империалистик доираларнинг оролда ўз ҳарбий кучларини сақлаб қолишга интилиши, кипрликларнинг фикрича, Кипрдаги ҳозирги фожиага сабаб бўлмоқда. Империалистларнинг худди ана шу интилиши ҳозирги вақтда оролда тинчликни жуда тез орада тиклашга ҳалақит бермоқда.

ЎЛИМ ҲУКМИ

ЖАКАРТА, 13 январь. (ТАСС). Сурабаи шаҳар суди Индонезия Компартияси Шарқий Ява вилоят комитети махсус бюросининг собиқ раиси Рустомони ўлимга ҳукм қилди. Антара агентлигининг хабар қилишича, у «Индонезия Компартияси тақиқланганидан сўнг «янги типдаги Индонезия Компартиясини тузишга уринганликда» айбланди.

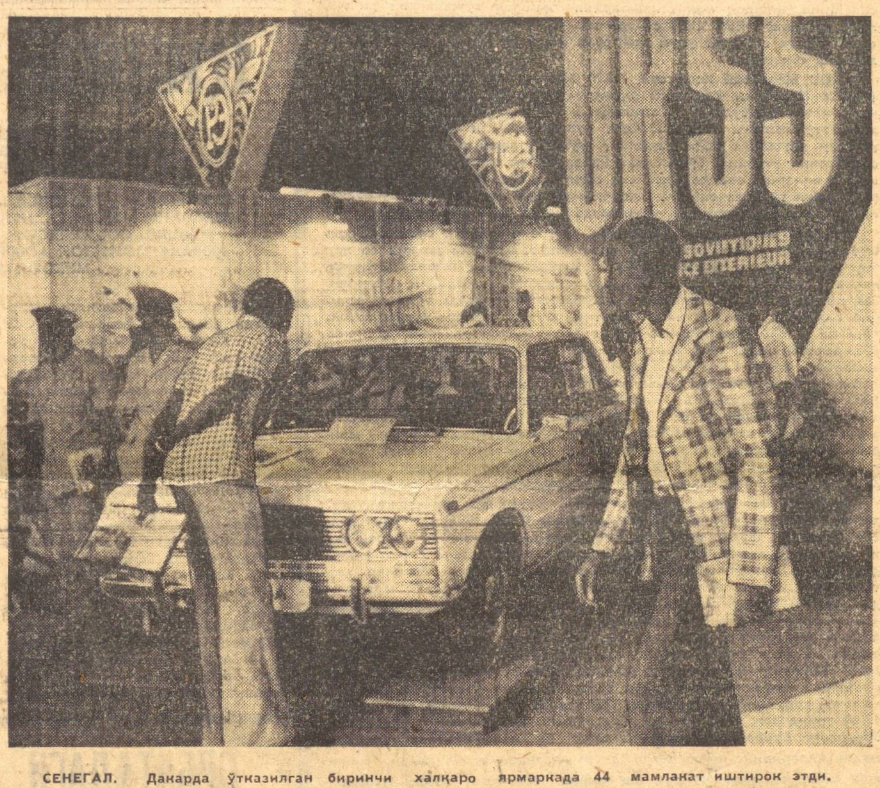

СЕНЕГАЛ. Дакарда ўтказилган биринчи халқаро ярмаркада 44 мамлакат иштирок этди. Совет ташқи савдо бирлашмасининг ярмаркада намойиш этган экспонатлари томошабинларда катта қизиқиш уйғотди.

ТАСС фотоси.

КАЛЛАГЭННИНГ АФРИКА САФАРИ

Англия ташқи ишлар министри Г. Каллагэн Африкадаги Замбия, Ботсвана, Малави, Танзания, Кения, Нигерия мамлакатларига сафар қилди ва Жанубий Африка Республикасининг бош министри Форстер билан «планлаштирилмаган» тарзда учрашди. Форин Офиснинг баёнотига қараганда, Каллагэннинг Африка мамлакатларига қилган сафаридан кузатган мақсади — Буюк Британиянинг юқорида номлари айтилган Африка давлатлари билан икки томонлама муносабатларини муҳокама қилишдан иборат бўлган.

Аммо шу проблемалар ҳар қанча муҳим бўлганида ҳам Лондоннинг юқори мартабали ўз вакилини Африкага юборишга мажбур этган асосий сабаб эмас эди. Каллагэннинг ўзи ҳам буни яширмади. У ўз сафари арафасида Африка раҳбарлари билан учрашган вақтимда «Жанубий Африкада содир бўлаётган ва бутун жаҳоннинг эътиборини жалб этган муҳим воқеалар ҳам муҳокама қилинади» деди.

Дарҳақиқат, кейинги вақтларда Африка қитъасининг жанубидаги аҳвол тубдан ўзгарди. Лиссабоннинг мустамлака империяси емирилди. Бунинг натижасида Жанубий Африка республикаси ва Родезиядаги ирқчи режимлар Африкадаги мустақил давлатларнинг қуршовида қолди. Лиссабон мустамлака империясининг емирилиши Претория ва Солсбери ҳукмдорларини ғоят ташвишга солиб қўйди. Улар ўз режимлари халқаро майдонда тобора яккаланиб қолаётганлиги билан ҳам ҳисоблашмай қололмайдилар. Жанубий Африка Республикасининг вакили Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеясининг яқинда бўлиб ўтган сессиясидан шармандаларча ҳайдаб юборилганлиги ҳам буни исбот қилади.

Шу сабабли ирқчи режимлар турли-туман найранг ишлатиш йўлига ўтганликлари бежиз эмас. Жанубий Африка Республикасининг бош министри Форстер ўтган йилнинг октябрь ойида «Африка мамлакатлари билан конфронтация даврига чек қўйиш»ни ва улар билан «ҳамкорлик муносабатлари»ни ўрнатишни таклиф қилди. Африка мамлакатлари ирқчининг «тинчлик соҳасидаги ташаббуси»га жуда эҳтиёткорлик билан қараганликларига ҳам таажжуб қилмаса бўлади.

Форстернинг қадимий иттифоқчиси — Родезия ирқчиларининг бошлиғи Ян Смит ҳам унинг изидан борди. Родезияда партизанлар уруши ғоят кескин тус олганлигидан қути учган Ян Смит бу мамлакатдаги миллий-озодлик ҳаракатининг вакиллари билан музокара бошлашга мажбур бўлди. Музокаралар натижасида Родезия маъмурлари Родезия проблемасини Англия ҳукумати вакилларининг иштирокида конституцияга мувофиқ ҳал этиш учун яқин келгусида конференция ўтказишга рози бўлдилар. Аммо Смит Родезияда ҳокимиятни африкалик кўпчилик қўлига дарҳол топширишдан қатъиян воз кечди, Солсберидаги юқори мартабали арбобларнинг яқинда «террорчилар» шаънига, яъни озодлик йўлидаги курашчилар шаънига сурбетларча қилган таъналари эса умуман конференциянинг ўтказилишига йўл қўймайди.

Жанубий Африка Республикасидаги ирқчи доиралар Солсберининг ҳозирги найрангларини қўллаб-қувватламоқдалар. Улар Смитни ва унинг шерикларини африкаликларга бирмунча ён беришга ундамоқдалар. Улар шундай ҳатти-ҳаракатлари билан қўшни Родезиядаги африкаликларнинг ўз ҳуқуқлари учун олиб бораётган қуролли кураши алангасини сўндиришга умид боғламоқдалар, бу аланганинг Жанубий Африка Республикасига ҳам ёйилишидан хавфсирамоқдалар.

Шу тариқа Преториянинг «тинчликсеварлиги» ниқобдан бошқа бир нарса эмас. Жанубий Африка Республикасининг маъмурлари ана шу ниқоб остида апартеид тартибларини мустаҳкамламоқчи бўладилар.

Шу муносабат билан Ж. Каллагэннинг Форстер билан учрашуви алоҳида аҳамият касб этди. Чет эл ахборот агентликларининг хабар беришича, Англия ташқи ишлар министри Жанубий Африкадаги ўз суҳбатдошига унча муҳим бўлмаган масалаларда африкаликларга бирмунча ён беришни маслаҳат кўрган. Аммо Форстер конкрет гарантия беришдан бош тортган. Лекин шунга қарамай, Британия дипломатиясининг Претория ва Солсберидаги ирқчи маъмурларини жиноий апартеид тартибларидан воз кечишга мажбур этишга уринмоқдамиз, деб даъво қилиши учун имконият пайдо бўлди.

Англиянинг Жанубий Африка Республикаси билан Родезияга йўл қўйиб бериш сиёсати Африка мамлакатлари томонидан танқид қилинишини заифлаштириш ва бу билан Буюк Британиянинг ана шу районда шарти кетиб, парти қолган позицияларини мустаҳкамлаш учун Буюк Британия дипломатиясига шундай йўл тутиш зарур бўлиб қолди.

Шу тариқа Англия ҳукуматининг дипломатия соҳасида ишлатаётган чигал найранглардан кузатган мақсади аён бўлиб қолади. Родезиядаги қонунга хилоф ирқчилар режимига қарши қатъий чоралар кўришдан тўққиз йилдан буён воз кечиб келаётган Лондон ҳозирги пайтда Африка аҳолисининг тақдири тўғрисида хўжакўрсинга ғамхўрлик қилмоқда ва шу йўл билан бу мамлакатда озчиликни ташкил этган оқ танлилар ражимини қутқазиб қолишга ҳамда Англия монополияларининг манфаатларини ҳимоя қилишга интилмоқда.

Б. ФОМИЧЕВ,
(ТАСС).

ИСТИҚБОЛ РЕЖАЛАРИ

Қорақалпоғистон АССРдаги «Шуманай» совхози коллективининг янги резервларни ишга туширишдаги тажрибаси ҳақида хўжалик раҳбари Утаган Матов ҳикоя қилади

Шу кунларда республикамизнинг ҳамма жойида КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаати қизғин муҳокама қилиниб пахта ва бошқа хил қишлоқ хўжалик экинлари маҳсулотлари етиштиришни кўпайтиришга қаратилган тадбирлар белгиланмоқда. Биз ҳам ўтган хўжалик йилига якун ясаш билан Мурожаат асосида истиқбол режаларини кўзлаб иш бошладик.

Совхозимиз коллективи ўтган тўрт йилда она-Ватанга салкам 40 минг тонна «оқ олтин» топшириб, беш йиллик планни тўрт йилда ошириб бажарди. Асосий якун шу бўлди.

1975 йилда она-Ватанга пландаги 8.700 тонна ўрнига 11.000 тонна пахта етказиб бериш мажбуриятини олдик. Бунга гектаридан олинадиган 26 центнерлик ҳосилни 35 центнерга кўтариш йўли билан эришамиз. Бу йил давлатга топширадиган пахтамиз беш йиллик пландан ташқари бўлиб, партиямизнинг навбатдаги съездига совғамиздир.

Пахтачилик хўжалигимизга катта даромад келтирмоқда. Тўғри, пахта етиштириш осон эмас, катта хирмон кўтариш учун кўп меҳнат қилиш, анчагина маблағ сарфлаш талаб этилади, табиий қийинчиликларни енгишга тўғри келади. Кейинги йилларда сув камоблиги сезиляпти. Лекин астойдил ҳаракат қилинса, иш жараёнида фан-техника ютуқлари, прогрессив усулларга ижобий ёндошилса, кутилган натижага эришиш мумкин. Аслини олганда ҳеч бир иш хамирдан қил суғиргандек осонлик билан битмайди, ҳар жабҳада пешана тери тўкиш зарур.

Совхозимиз коллективи жонбозлик кўрсатиб ишлаяпти, қийинчиликларни меҳнат билан енгаяпти. Бу маҳсулотнинг кўпайиши, даромаднинг ортишида ҳал қилувчи роль ўйнаяпти. Беш йилликнинг белгиловчи босқичи — 1974 йилда барча тармоқлардан 5 миллион 883 минг сўм даромад қилинди. Якунловчи босқич— 1975 йилда 6 ярим миллион сўм даромад олишни кўзда тутмоқдамиз. Бунга фақат маҳсулот етиштиришни кўпайтириш, сорти ва сифатини яхшилаш йўли билан эришамиз.

Мурожаат муҳокамаси давомида чорвачиликни ривожлантириш масаласига алоҳида эътибор бердик. Чорвачилик пахтачилик билан бир қаторда ривожлантирилмоқда. Туёқ сони йилдан-йилга кўпайтирилмоқда. 1971 йилда 900 бош қорамолга эга эдик. 1974 йилда гўштга топширилганидан кейин 1022 бош қорамол қолди. Қорамоллардан сут ва гўшт олмоқдамиз, ҳар йили бузоқ олишни 7—10 бош кўпайтирмоқдамиз. 1975 йилнинг охирига умумий қорамоллар сонини 1.100 бошга етказамиз. Айни кезда гўшт тайёрлаш планини ошириб адо этамиз.

Паррандачиликни ривожлантириш диққат марказимизда бўлмоқда. Янги товуқхона қурганмиз, иш жараёнини механизациялаштирганмиз. 1975 йилда хўжаликларимиз тайёрлов ташкилотларига 900 минг дона тухум етказиб беради, бу ўтган йилдагидан 380 минг дона кўп демакдир.

Ютуқларимиз катта. Лекин беш йилликнинг якунловчи босқичида жуда катта ишларни қилмоғимиз керак. Пахта етиштиришни кескин кўпайтириш бош вазифадир. Ҳозир кўклам тараддудини авж олдирмоқдамиз. 2500 гектар пахта майдонини кафтдек текислаб, яхоб бериб бўлдик. Бизнинг шароитимизда маҳаллий ўғитлардан оқилона фойдаланилгандагина юқори ҳосил олиш мумкин. Шуни назарда тутиб, махсус ўғит тўплаш бригадалари туздик. Улар шу кунгача фермалар, ишчиларнинг оғилхоналаридан 12 минг тонна маҳаллий ўғит ташиб чиқардилар.

Якунловчи йилда пахта — беда алмашлаб экишни кенг жорий этамиз. 175 гектар янги бедазор ташкил этиб, умумий беда майдонини 600 гектарга етказамиз. Эски бедазорларнинг ҳр гектаридан ўртача 120 центнердан, янги бедазорлардан 50 центнердан ҳосил олиб, чорва моллар озуқа базасини мустаҳкамлаймиз.

Маккажўхорикорлик дон етиштиришни кўпайтириш билан озуқа базасини мустаҳкамламоқда. Якунловчи йилда 160 гектар майдонда бу қиммат баҳо экинни ўстиришни планлаштириб қўйдик. Ҳар гектар ердан камида 80 центнердан маккажўхори дони оламиз. Беш йилликнинг якунловчи босқичида хўжалигимиз бўйича 250 тонна сут, 35 тонна гўшт етиштиришни назарда тутмоқдамиз, шунга яраша резервимиз бор.

Шу кунларда тракторлар ва механизмлар ремонтини бутун чоралар билан авж олдирмоқдамиз. Чигит, маккажўхори, беда ва бошқа экинларни энг яхши агротехника муддатида экканимиздагина юқори ҳосил олиш мумкинлигини яхши биламиз. Бунинг учун техника шай бўлиши, мавсумда тўхтовсиз ишлаши керак. Ҳозир сифатли ремонт қилинган техника экин экиш пайтида доғда қолдирмайди. Шу кунларда ремонт ишларини кучайтирмоқдамиз. 70 ҳайдов трактори, 70 терим мшинасини тез фурсатда мавсумга шайлаб қўямиз.

Мурожаат асосида социалистик мусобақани кучайтирмоқдамиз. Ҳар бир бўлим, бригада ички имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, конкрет мажбурият олди. К. Хўжағалиев, Ж. Шодмонов, С. Келбоев, Т. Қоплонов бошлиқ бўлимларнинг пахтакорлари ўтган йили гектаридан 35—37 центнердан пахта хирмони кўтарган эдилар, бу йил эса ҳосилдорликни камида 40—45 центнерга етказиш ҳақида оширилган мажбурият қабул қилдилар.

55-60 центнерчи бригадалар сони ўтган йилдагидан тенгма-тенг кўпаяди. Т. Солиев, Н. Бекхўжаев, С. Омонкелдиев, Д. Олломбергановлар бошлиқ бригадаларнинг аъзолари шундай мақсад билан яшаб, меҳнат қилмоқдалар, кўклам экин мавсумига тайёргарлик ишларини кун сайин авж олдирмоқдалар.

Совхозимиз меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаатини чин юракдан маъқуллаш билан, унда белгиланган коммунистик қурилиш вазифаларини бажаришга улкан ҳисса қўшадилар, бунинг учун якунловчи йилда бутун куч-ғайратларини ишга соладилар. Якунловчи йил катта синов йили эканини яхши биламиз, партия ташкилотлари раҳбарлигида бу синовдан муваффақиятли ўтамиз.

КАДРЛАР ЎҚУВИ

— Янги 1975 йил — КПСС XXIV съезди белгилаб берган тўққизинчи беш йиллик вазифаларини тўла-тўкис бажаришимиз лозим бўлган йилдир, — дейилади КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаатида.

Бунинг учун қишлоқ хўжалик раҳбар кадрларининг малакаси тинмай оширилмоқда. Яқинда Тошкент қишлоқ хўжалик институтида малака ошириш курси очилди. Курсда республиканинг районларидан келган юздан ортиқ колхоз раислари ва совхоз директорлари ўқимоқдалар.

— Курсда, — дейди институт ректори, Бутуниттифоқ Қишлоқ хўжалик Фанлари академиясининг мухбир аъзоси, профессор А. Имомалиев, — машғулотлар ўқув плани программасига мувофиқ ўтмоқда. Машғулотларда КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаати, қишлоқ хўжалик экономикаси кенг ўрганилмоқда.

Тингловчиларга республиканинг партия, совет раҳбар ходимлари, таниқли олимлар, қишлоқ хўжалигининг етакчи мутахассислари лекция ўқимоқдалар.

А. РАҲИМОВ.

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг «1975 йилда деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлашни кўпайтириш ҳамда тўққизинчи беш йилликни муваффақиятли якунлаш учун қишлоқ хўжалик ходимларининг Бутуниттифоқ социалистик мусобақасини ўтказиш тўғрисида»ги қарорига Бўка районидаги Тимирязев номли колхоз чорвадорлари амалий иш билан жавоб беряптилар. Улар ўзаро мусобақалашиб ишлаб, 1975 йилда ҳар бош сигирдан 3 минг литрдан серқаймоқ сут соғиб олишга аҳд қилдилар. Мусобақада илғор чорвадорлардан К. Тўқлиева ва Ш. Каримовалар пешқадамлик қилишяпти.

Суратда: (ўнгдан) К. Тўқлиева ва Ш. Каримова ўртоқлар.

Ж. Тўраев фотоси.

ГЎШТ ТАЙЁРЛАШ ЙИЛЛИК ПЛАНИ БАЖАРИЛДИ

АНДИЖОН («Совет Ўзбекистони» мухбири). Андижон районидаги «Правда» колхозининг чорвадорлари янги йилнинг дастлабки кунларида катта ғалабани қўлга киритдилар. Колхозда гўшт тайёрлаш йиллик плани бажарилди. Давлатга 46 тонна бўрдоқи гўшти топширилди. Гўштга топширилган ҳар бир қорамолнинг тирик вазни 390-400 килограммга тўғри келди. Молларни боқиб семиртиришда Уринбой Узоқов, Мўминжон Ҳалилов, Обиджон Аҳмедов каби бўрдоқибоқарларнинг хизматлари катта бўлди.

А. ҚУРОНБОЕВ.

ҚИШЛОВ — ЧОРВАДОРЛАР УЧУН СИНОВ

МИҚДОР ВА СИФАТ БИРЛИГИ

ОЛТИАРИҚ. Утган йили район чорвадорлари катта зафар қучдилар. Тайёрлов ташкилотларига 610 тонна гўшт, 3085 тонна серқаймоқ сут, 760 минг дона тухум етказиб бериб, социалистик мажбуриятни шараф билан бажардилар. Шунингдек, жун тайёрлаш топшириғи ҳам ошириб адо этилди.

Шу кунларда район хўжаликларида чорва қишлови ташкилий жиҳатдан уюшқоқлик билан олиб борилмоқда. Чорвадорлар қиш фаслида сут миқдорини камайтириб юбормаслик, қорамолларни тезроқ семиртиришга қаратилган тадбирларни амалга оширмоқдалар.

Р. ЖАББОРОВ,
А. МИНГБОЕВ.

ҲАМ ПАХТА, ҲАМ ЧОРВА МАҲСУЛОТИ

Совхозимиз пахтачиликка ихтисослаштирилган, айни кезда чорвачиликни ҳам ривожлантириб, маҳсулот етиштиришни кўпайтирмоқдамиз. Утган йили ҳар бош соғин сигирдан 3 минг литрдан сут соғиб олдик. С. Жабборова, П. Ваншейт каби соғувчиларимиз айниқса юқори кўрсаткичларга эришдилар. Бердибой Айитов, Соли Исаев сингари молбоқарларимиз ўз боқимиздаги қорамолларни бир кеча-кундузда 800-900 граммдан семиртирмоқдалар. Шу кунларда ҳар бош соғин сигирга 6 килограммдан ем, 6 килограммдан хашаки лавлаги, 12 килограмм беда, 30 килограмм силос берилмоқда. Сигирлар тўқ ва семиз бўлганлиги туфайли маҳсулдорлигини оширмоқда.

Чорвадорларимиз 1975 йилнинг январь ойида камида икки ойлик план миқдорида сут тайёрлаш учун курашмоқдалар.

Х. ҲУСАНОВ,
Дўстлик районидаги Ленин номли совхоз чорвачилик фермасининг мудири.

* * *

ОҚДАРЁ районидаги «Даҳбед» совхози чорвадорлари эришган муваффақият дилларни ҳушнуд этмоқда. Улар 1974 йилда давлатга 1562 тонна сут, 190 тонна гўшт армуғон этиб, халқ хўжалик планини ошириб бажардилар. Пландан ташқари 60 тонна сут тайёрланди.

— Қишловни пухта тараддуд билан кутиб олдик, — ҳикоя қилади совхоз партия комитети секретарининг ўринбосари В. Турсунов, — вақтида жамғариб олинган 2.300 тонна силос, 3.100 тонна сенаж, 900 тонна дағал хашак, 350 тонна сомон, 350 тонна дармон дори уни ва бошқа озуқалар қишловни бехатар ўтказишда ҳал қилувчи роль ўйнамоқда.

Совхозимизда чорвачиликни пахтачилик даражасига кўтариш учун барча чораларни кўрамиз.

Балиқчилик саноати масалалари

ЕТТИ ХАЗИНАНИНГ БИРИ

Балиқ — етти хазинанинг бири, дастурхонимиз кўрки. Республикамизда балиқчилик маълум тараққиётга эришиб, 1956 йили 252 минг центнер балиқ овланди. Шундан кейинги йилларда балиқ овлаш аста-секин камайиб борди. Сув сатҳининг камайиши ва шўрланиши ошиши туфайли Орол денгизидан овлачаётган балиқ миқдори камайди. Бунинг асосий сабаби — Амударё ва Сирдарё зоналаридаги майдонларни суғориш учун сувга бўлган эҳтиёжнинг тобора ўсиб борганлигидир.

Республика ҳукумати 1967 йил ноябрдаги қарорида камайиб бораётган табиий балиқ запаслари ўрнини мавжуд ҳовузларда ва ҳавзалар қуриб қоплаш, балиқчиликни шу тариқа тез суръатлар билан ривожлантириш йўлларини кўрсатди. Эндиликда Ўзбекистон махсус ҳовузларда балиқларни сунъий кўпайтириш соҳасида мамлакатда етакчи ўринлардан бирини эгаллаб турибди.

1974 йили барча сув манбалари (денгиз, дарё, ҳовуз, кўл, сув омборлари) дан овланган 134 минг центнер балиқ реализация қилинди. Бунинг 41 проценти эса тирик ҳолида балиқчилик хўжаликларидан келтирилди. «Жонли кумуш» — балиқ етиштирилаётган жойлар ҳозир тўрт минг гектардан ошиб кетди (шунинг ярми Тошкент областида). 1977 йилда Ўзбекистон балиқчилик хўжалиги 6240 гектар ҳовузга эга бўлади. Балиқ овлаш 110 минг центнерга етказилади. Бу эса ўз навбатида шаҳарларни қишин-ёзин балиқ билан таъминлаш имконини беради.

Шу билан бирга кўлларда ва сув омборларида балиқларни кўпайтириш юзасидан катта тадбирлар кўрилмоқда. Бунинг учун яқин 5—6 йил ичида 12 миллион сўмгача капитал маблағ сарфлаш талаб қилинади. Ҳовуз хўжаликлари ва бошқа ҳавзалардаги барча ишларни бажариш — республикада мўл-кўл балиқ олишнинг мустаҳкам базасини яратади.

Балиқчиликни кенг кўламда ривожлантириш истиқболи Ўзбекистоннинг лойиҳа-қидирув ишларига бўлган катта эҳтиёжларини кўрсатиб берди. Шу мақсадда 1967 йили Тошкентда Бутуниттифоқ «Гидропроект» институтининг бўлими ташкил қилинди. Бўлим мутахассислари тўққизинчи беш йилликда йирик лойиҳаларни ишлаб чиқдилар.

— Биз бажарган энг мураккаб буюртмалардан бири, — дейди бўлим бош инженери И. Я. Вялов, — Оққўрғондаги тажриба-намуна балиқчилик комбинатидир. Кўпгина технологик жараёнлар бу ерда биринчи марта тадбиқ этилди. Ҳовузлар майдони республикада энг катта — икки ярим минг гектардир. Қувватлар ўзлаштирилганда йиллик ишлаб чиқариш ҳажми — қирқ минг тонна тирик балиқ ва уч минг тонна дудланган ҳамда ярим фабрикат маҳсулотга тенг бўлади.

Баъзан «қирол» деб юритиладиган форель балиғи илгари республикамизда бўлмасди. Лойиҳачилар Тошкент яқинида барпо қилинадиган республикада биринчи форель хўжалиги учун техник ҳужжатлар тайёрлашни тугатмоқдалар. Лойиҳачилар ва қурувчилар республиканинг етти областида яқин йиллар орасида балиқчилик хўжаликларини ташкил этиш бўйича ҳукумат топшириғини бажариш учун кўп куч ва ғайрат сарфлашлари керак. Бундай давлат хўжаликлари ҳозирча фақат Тошкент, Сирдарё ва Наманган областларидагина мавжуд.

1975—1976 йилларда колхозлардаги ҳовузлар майдонини янада кенгайтириш кўзда тутилмоқда. Йилига 3,3 минг центнергача балиқ овланаётган мавжуд 1235 гектар ҳовузлар ёнига яна 1510 гектари қўшилади.

Балиқчилик хўжаликларига қизиқишни мана бу фактлардан ҳам билса бўлади. Жиззах районн маҳаллий Советларининг ташаббуси билан 1974 йилда ҳашар усулида 200 гектар ҳовуз барпо қилинди. Ютуқдан руҳланган жиззахликлар хўжаликни 650 гектарга етказишга қарор қилдилар.

Халқимизда: «Экканингни ўрасан», деган гап бор. Балиқчилик хўжалигининг самарадорлиги ҳам кўп жиҳатдан ҳовузга ташланадиган материалнинг сифатига боғлиқ. Қимматбаҳо балиқ турларининг балиқчалари (сазан, оқ амур, толстолобик)гина рентабеллик ва товар маҳсулот етиштириш учун сарфланган харажатни тез қоплаб, кўп фойда келтириши мумкин. Балиқчиликда сеголетка («сего лета» — шу йил ёзда личинкалардан чиқарилган) деб аталувчи балиқчалар махсус ҳовузларда қишдан чиқарилгач, умумий ҳовузга қўйиб юборилади. Бу балиқчалар 5—6 ойдаёқ сотиш учун чиқариладиган стандарт оғирликка эга бўлади.

Сеголеткаларни етиштириш учун балиқчилик питомниклари ва заводлари зарур. Ҳисоб-китобларнинг кўрсатишича, келажакда давлат ва колхоз хўжаликларининг сеголеткаларга бўлган эҳтиёжи 80 миллион донадан ошиб кетади.

Афсуски, Ўзбекистон ССР Балиқчилик хўжалиги республика бошқармаси узоқ вақтгача бу соҳанинг ишончли базаси — балиқчилик питомникларини ташкил қилиш билан қатъий шуғулланмади.

Янгийўл яқинидаги давлат зональ балиқ наслчилиги питомнигини қуришга кечикиб киришилди. Бу завод ўз маҳсулотини 1976 йилдагина чиқариши мумкин.

Умумий ҳажми 420 гектар бўлган учта балиқчилик питомниги қурилишига биринчи галдаги вазифа сифатида қараш керак. Республика Балиқчилик хўжалиги бошқармаси бу объектларни фойдаланишга топшириш муддатларини қисқартириш имкониятларини қидириб топиши зарур. Балиқчилик хўжалиги Бутуниттифоқ илмий-тадқиқот институти (ВНИИПРХ)-нинг Тошкентда ташкил қилинган Ўрта Осиё лабораторияси барча типдаги сув ҳавзаларида балиқчиликни интенсивлаш методикасини ишлаб чиқишга энди киришяпти.

Селекция ишларини ташкил қилиш, бизнинг зонамиз учун энг перспектив бўлган маҳсулдор балиқ навларини мослаштириш, балиқчаларни тезкор усулда озиқлантириш методларини ишлаб чиқиш каби муаммолар ҳам ўз тадқиқотчиларини кутмоқда.

Балиқчиликни интенсивлашда ҳовузларда бир неча хил нав балиқларни биргаликда боқиш муҳим роль ўйнайди. Фақат мана шунинг ҳисобигагина умумий ҳовузларнинг ҳар гектаридан овланадиган балиқ 35—40 процент ошади.

Эндигина оёққа тураётган балиқчилик соҳасининг ўзига яраша муаммолари бор. Масалан, республика Тайёрлаш министрлиги балиқчаларни аралаш озуқа билан таъминлайди. Лекин бу озуқа қотирилган ҳолда эмас, кукун ҳолида юборилади. Озуқа бир оз намлигича пресслаиб келтирилса, нобудгарчилик кескин камаяди. Иккинчидан, балиқчилик хўжаликларига механизация воситалари зарур. Уларни марказлаштирилган ҳолда «Узсельхозтехника» корхоналарида тайёрлашни ташкил қилиш вақти келди.

Самарадорликни оширишнинг яна бир муҳим резерви бор. Ҳозир балиқ уруғчилиги хўжаликларида етиштирилган бир ёшли сеголетканинг ҳар юз донасидан махсус ҳовузларда 85 та, кўлларда эса бор-йўғи 10—12 тагина товар балиғи чиқмоқда. Бу нобудгарчиликни ҳам қисқартириш катта фойда келтиради. Бунга эса сеголеткаларни қишлатиш учун қордан пана қилиб турадиган усти ёпиқ ва аграция учун оддий қурилма билан жиҳозланган ҳавза кифоя. Москва яқинидаги «Гжелка» балиқчилик хўжалигининг тажрибаси сарфланган харажат икки йилдаёқ қопланишини кўрсатмоқда.

Республикамизда балиқчиликда донг таратган кишилар етишиб чиқди. С. Оролбоев, В. Тўрабеков, Н. Ананьев, Е. Даулетов сингари илғор балиқчилар ўзларининг шахсий беш йиллик планларини уч йилда адо этиб, ҳозир ўнинчи беш йиллик ҳисобига маҳсулот топширмоқдалар. Мўйноқ районидаги «Партия XXII съезди» колхозининг балиқчилари Елубой Дўстмирзаев ва Олмос Тешабоевлар ҳозиргача тўрт минг центнердан балиқ овладилар.

ҚҚАССРдаги «Ленин хотираси» балиқчилик колхозининг беш йиллик планни муддатидан илгари бажарганлигини қувонч билан қайд этиш мумкин. Республикадаги тўнғич сунъий балиқчилик хўжалиги — «Дамачи» ҳам беш йиллик топшириқларини тўрт йилда адо этди. Хўжаликда 245 гектар ҳовузнинг ҳар гектаридан 33 центнерга етказиб балиқ овланди.

Ўзбекистон балиқчилари янги резервларни ишга солиб, имкониятлардан самарали фойдаланиб аҳолини балиқ билан таъминлашдек шарафли ишга муносиб ҳисса қўшишга бел боғлаганлар.

Д. ПОЛЕВОЙ,
«Совет Ўзбекистони» штатсиз мухбири.

ЕР ОСТИ ДЕНГИЗЛАРИ: БИЗГА ҚАНДАЙ ХИЗМАТ ҚИЛЯПТИ!

ФАН—САМАРАДОРЛИГИ

Планетадаги чучук сувнинг анчагина қисми ер остида. Ҳатто Саҳрои Кабир, Қорақум, Қизилқум остида ҳам катта-катта ер ости чучук сув ҳавзалари бор. Гидрогеологлар мана шу сувни одамга наф келтирадиган қилиш каби оддий, лекин жуда зарур иш билан шуғулланмоқдалар.

Территориясида қурғоқчилик районлари мўл-кўл бўлган Ўзбекистон учун гидрогеологларнинг изланишлари алоҳида қимматга молик. Лекин яқин вақтларгача уларнинг куч-қувватлари бир-бирлари билан бўш боғланган бир неча ишлаб чиқариш ва илмий тадқиқот ташкилотларига бўлиб юборилганди. Шунинг натижасида уларнинг кўрсатаётган куч-ғайрат натижалари етарлича самарали бўлмас, кўпгина муҳим лойиҳаларни амалга ошириш кечикарди. Мана шу камчиликларга барҳам бериш учун 1971 йил «Гидроингео» институти (бош ташкилот) билан Ўзбекистон гидрогеология тресги составида гидрогеология илмий ишлаб чиқариш бирлашмаси ва унинг ихтисослаштирилган экспедициялари ташкил этилди. Бунда бутун геология-разведка хизмати кўпроқ тадқиқот характерида бўлганлигидан алоҳида қийинчиликлар келиб чиққани йўқ. Бинобарин, институт ҳам, трест ҳам ишлаб чиқариш ва илмий тадқиқот натижаларидан бирдай манфаатдор ташкилотлар эди.

Бирлашмани ташкил этувчи ташкилотлар структураси ҳам ўзгариб кетди. Ихтисослаштирилган гидрогеофизик, гидрорежим экспедициялари тугатилиб, бешта территориал экспедиция билан ёрдамчи бўлинмаларгина қолдирилди. Лекин буларнинг ўрнига янги лабораториялар — ишлаб чиқариш процессларини автоматлаш ва механизациялаш ҳамда ер ости сувларини ифлосланишдан сақлаш лабораторияси, гидрогеология ишлари лойиҳаси ва сметаларини экспертиза қилувчи партия, илмий техника ахбороти бўлими, мутахассислар малакасини ошириш курслари пайдо бўлди. Майда мустақил бўлинмаларни тугатиш маъмурий-бошқарма ходимларига кетадиган ҳаражатларни йилига 165 минг сўм арзонлаштирди. Институт бўлимлари штатларни кўпайтирмаган ҳолда илмий тадқиқот ва ишлаб чиқариш даражаси учун масъулиятни ўз зиммасига олди. Лойиҳа-смета ҳужжатлари тасдиқлангунга қадар яхшилаб анализ қилиб чиқилиши гидрологик ва инженерлик-геологик тадқиқот ишлари нархини йилига 500-700 минг сўм арзонлаштиришга имконият берди.

Янги ташкилий структура тадқиқот натижалари практикага тезроқ жорий этилишига ёрдам беради. Олимлар бевосита ишлаб чиқариш фаолиятига киришиб кетадилар. Масалан, геология-минералогия фанлари кандидатлари М. Шагаев, В. Самойленко, Р. Ким ва бошқалар Мирзачўл, Фарғона, Орол бўйи ва Тошкент атрофи экспедицияларида ишлагани ўтдилар. Уларнинг ташаббуси билан тузила бошлаган комплекс оралиқ отрядлар топшириқ бажарилишини тезлаштиришга имкон беради. Бир қанча мураккаб масалаларни ҳал этиш учун электрон-ҳисоблаш машиналаридан кенг кўламда фойдаланиляпти. Экспедицияларда далалардаги тадқиқотлар илмий ва методик даражаси сезиларли равишда кўтарилди. Ихтисослаштирилган экспедициялардан воз кечишга ҳам айни шу нарса имкон берди. Ишлаб чиқариш фаолиятида олимларнинг қатнашуви тадқиқот тематик планини тубдан қайта кўриб чиқишга олиб келди, бу тадқиқотларни халқ хўжалигининг муҳим эҳтиёжларига яқинлаштирди, унинг иқтисодий самарадорлигини оширди. Илм-фанга сарфланган ҳар бир сўм, 5.7-7.6 сўм фойда келтиради. Илмий иш натижаларининг мутлақ кўпчилиги эндиликда кўпинча ҳали ҳисобот расмийлаштирилмасданоқ ишлаб чиқаришга жорий этилмоқда. Бирлашма планларни барвақт бажара бошлади.

Ўтказаётган тадқиқотларимизнинг муҳим қисми гидрогеологик жараёнларни прогноз қилиш методларини ишлаб чиқиш ва такомиллаштиришга бағишланган. Одамнинг ҳозирги хўжалик фаолияти кўламларида сувли қатламлар тўғрисидаги маълумотлар етарли ва аниқ бўлмоғи лозим. Биз шаҳарлар, қишлоқлардаги аҳоли пунктларини ер ости сув манбалари билан таъминлаш йўлига кўпроқ ўтаверадиган бўлсак, ер ости ҳавзаларининг запаслари тугаб қолмаслиги учун ундан қанча сув олиш мумкинлигини жуда яхши билмоғимиз керак бўлади. Мен ер ости сувини сунъий равишда тўлдириб туриш, ундан суғоришда фойдаланиш имкониятларини қатъий асослаб чиқиш, доимо ишлайдиган гидрогеологик системалар моделларини яратиш каби тадқиқотларнинг муҳимлигини ҳам таъкидлаган бўлур эдим.

Шўр суғориладиган ерларнинг офатидир. Бу жараён жуда мураккаб, уни ҳисоб-китоб қилиш қийин. Лекин ўхшашлик қонунларидан фойдаланиб, уни моделлаш мумкин. Биз мелиорация мақсадларини кўзда тутиб, доимий ишлайдиган моделлар яратиш методикасини ишлаб чиққанмиз. Яқин йиллар мобайнида бир миллион гектар ер ўзлаштирилиши мўлжалланаётган Қарши чўли учун тўнғич моделни қуриб ҳам қўйдик. Практика эҳтиёжлари суғоришдан сўнг бу ерда сизот сув юзаси қанчалик кўтарилади, сизот сувни қайси юзада турғунлантириш мақбул, бунинг учун нима қилиш керак, зовур системалари қайси типда ва бир-бирига қанчалик яқин бўлиши керак, деган саволларни келтириб чиқаради. Биз шу саволларга жавоб берамиз.

Бирлашманинг ишлаб чиқариш коллективлари саноат, шаҳар ва қишлоқ хўжалигини сув билан таъминлаш, ерларни суғориш, яйловларга сув чиқариш манбаларини излаяптилар, сизот сувлар режими ва балансини ўрганяптилар, комплекс гидрогеологик ва инженер-геологик съемкалар ўтказяптилар, ер сурилиши ва сел келишининг хавфли ўчоқларини топаяптилар ва бундай ўчоқлар пайдо бўлишини олдиндан айтиб беряптилар. Жумладан, ер сурилиши ҳамда сел оқимлари пайдо бўлиши, ривожланиши қонуниятларини аниқлаш учун Угам, Писком, Паркент каби тоғ дарёларининг ҳавзаларида кенг миқёсдаги съемкалар олинди. 130 участкада ер сурилиш динамикаси кузатиляпти.

Бутун Ўзбекистон учун суғоришда сизот сувлардан фойдаланиш гидрогеологик асослари тузиб чиқилди. Республика Мелиорация ва сув хўжалиги министрлигининг топшириғига биноан бажарилган комплекс съемкалар Амударё этакларида, Зарафшон дельтасида, Қарши чўли ва Марказий Фарғонадаги қўриқ ерларни тезроқ ўзлаштиришга имкон беради. Ўрта Осиё шароитларида сизот сув запасларини тўлдириб туриш ҳамда уларни сунъий равишда сув билан таъминлашнинг илмий-методик масаласи ҳал этилди. Бу метод Тошкент яқинидаги Қибрай сув олиш системасида синаб кўрилди ва олинадиган сизот сувни икки ярим баравар кўпайтириш мумкинлиги амалда исбот қилинди. Бухоро, Денов, Андижон, Наманган шаҳарлари, Сирдарё поселкасининг захбосиш манбалари топилди ва энг самарали зовур типлари тавсия қилинди. Сизот сувлардан хўжалик мақсадларида фойдаланиш катта-катта самаралар беради. Масалан, сув ғоятда тақчил бўлган 1974 йилда ҳосил етиштириш учун республика миқёсида минглаб қудуқлардан фойдаланилди.

Бизда ишларнинг ҳаммасини ҳам кўнгилдагидек деб бўлмайди. Бизда иқтисодий тадқиқот лабораторияси ташкил этишга қаттиқ эҳтиёж бўлсада, аммо бунга ҳозирча маблағ ажратилгани йўқ. Ўлчов аппаратлари, асбоблар, айрим иш турларини механизациялаш ва автоматлаш воситаларига бўлган эҳтиёжларимиз тўла-тўкис қондириляпти, деб бўлмайди. Янги метод билан пармалаш энг истиқболли эканлиги ҳаммага равшан. Лекин бирлашма уни амалга ошириши учун асбобни ўз кучи билан ясашига тўғри келмоқда. Замонавий гидрогеологик асбоб намуналари яратилган бўлсада, уларни кўплаб ишлаб чиқариш йўлга қўйилган эмас: шундай асбоблар ишлаб чиқара оладиган ихтисослаштирилган завод йўқ. Бирлашмамиз ҳузурида шундай завод барпо этиш мумкин. Бу завод бошқа ташкилотларнинг эҳтиёжларини ҳам қондирган бўлур эди, албатта. Шундай завод қуриш масаласи унчалик мураккаб эмас, уни ҳал қилиш лозим.

Илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси тўғрисида типовой низом йўқлиги ҳам салбий таъсир кўрсатмоқда. Бирлашманинг фаолиятини қайси кўрсаткичлар бўйича баҳолаш кераклиги ҳозиргача аниқлаб қўйилган эмас. Илмий ходимларни моддий рағбатлантириш борасидаги ҳозирги мавжуд система илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасининг мақсадлари ва вазифаларига тўғри келмайди. Умуман бирлашма бўйича юксак техникавий-иқтисодий кўрсаткичларга эришганликлари учун илмий ходимларни мукофотлагани моддий рағбатлантириш фондларидан фойдаланишга руҳсат этилмайди, гўё улар бундай кўрсаткичларга эришишга ҳеч бир кўмаклашмагандек. Институтнинг илмий даражаси йўқ мутахассислари қилган меҳнатлари учун айни шу ишни бажарувчи ишчилардан камроқ ҳақ олаяптилар. Бу нарса кадрларни жой-жойига қўйишни мураккаблаштирди. Ниҳоят бирлашмага илмий тадқиқот ва ишлаб чиқариш эҳтиёжлари учун бюджет миқёсида маблағ тақсимлаш ҳуқуқи берилса тўғри бўлур эди. Бу нарса ажратиладиган маблағлардан янада катта самара билан фойдаланишга имкон берарди.

Н. ҲОЖИБОЕВ,
Гидрогеология илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасининг директори.
Тошкент шаҳри.
(«Правда», 14 январь).

ТАНҚИДДАН СЎНГ

ҚЎШИМЧА РЎЙХАТ «ОПЕРАЦИЯСИ»

«Совет Ўзбекистони» газетасида босилган ана шу сарлавҳали танқидий материал юзасидан Андижон область партия комитетидан қуйидаги жавоб олинди.

Андижон медицина билим юртида молия-хўжалик ишлари издан чиққанлиги тўла тасдиқланди. Билим юрти маъмурияти давлат маблағларини талон-торож қилишга йўл қўйгани, коллективда ғоявий-тарбиявий ишларни ўз ҳолига ташлаб қўйгани учун билим юрти директори Д. Маматов вазифасидан бўшатилди.

Билим юрти шаънига доғ туширган айбдор шахсларнинг жиноий жавобгарликка тортиш тергов органларига топширилди.

Санъатда камол топганлар

СИРЛИ ОЛАМ

Ольга Александровна ишга — Тошкентдаги М. Горький номли рус давлат академик драма театрига борарди. Йўловчиларни кузатади. Уларнинг хатти-ҳаракатларини хотирасида сақлаб қолишга тиришади. Ана, ёшгина бир аёл хиёбонда аравачада гўдагини аста сайр эттириб юрибди. Қўлида китоб. У ўқишга шу қадар берилганки, ёнгинасидан ўтиб бораётган кишиларни ҳам сезмайди.

— Буни ҳаёт дейдилар, — Ольга Александровнанинг кўнглидан шу сўзлар ўтди. — Ҳар бир кишининг ўз ҳаёти бор. Биз саҳнада ана шу оламни ҳаққоний акс эттирмоғимиз керак.

Шу пайт ўрта ёшлардаги бир киши учради.

— Салом, Ольга Александровна.

— Салом.

Ольга Александровна унинг кетидан қараб қолди. Танийди. Ялтироқ мебелларга, машинага, хуллас, ноёб нарсаларга жуда уч одам. Уйини совға-саломлар магазинига айлантирган.

— Керагидан ортиқча мол-дунё жамғариш — мешчанлик. Мешчанликка қарши курашмоғимиз керак.

У театрни, эрталабки кеча бўлган бир образларини ўйлайди. — Инсон чин маънода инсон бўлсин. Маънавий бой, билимдон, олижаноб. Инсонлардаги энг эзгу хислатларни томошабинга етказиш — менинг эзгу ниятим.

Талантли режиссёр О. Чернова дўстлари билан суҳбатда ҳаётдан, ижод қилишдан мақсади шу эканлигини доимо уқтиради.

— Салом, Ольга Александровна, — актёрлар ўз муаллимларини кутиб турган талабалардек уни қарши олишди.

— Салом. Бардаммисизлар? Бошладик бўлмаса.

Эндигина тайёрлана бошлаган Ч. Айтматовнинг «Момо ер» асари устидаги машқ ишлари давом эттирилади. Бош рольда СССР халқ артисткаси Г. Загурская. Режиссёр уни саҳнага таклиф этади. Маълум сўз ва ҳаракатни такрорлашни илтимос қилади. Синчковлик билан кузатгач, кўнгилдагидек унинг ютуқ ва камчиликларини кўрсатади.

— Ольга Александровна, бошида айтганман, мендан бу образ чиқмайди.

— Чиқади, чиқяпти, — юпатади режиссёр.

Г. Загурская қатор спектаклларда комик ролларни ижро этиб, шуҳрат қозонганди. О. Чернова унга «Момо ер»даги бош ролни ўйнашни таклиф этганида кўнмаган эди. Ҳозир ана шунга шама қиляпти.

«Момо ер» устидаги иш ярмига борганида режиссёр чарчаб қолди. Бу унинг асар устида ниҳоятда кўп ишлагани, қайси парчани қандай қилиш ҳақида бош қотирган оқибати эди.

— Ольга Александровна, репетицияни тўхтатиш керак, — дейишди актёрлар. — Дам олинг, кейин давом эттирамиз...

— Кечирасизлар. Шунча меҳнатимиз бекорга кетмасин. Қани, давом эттирдик.

О. Чернова бир сўзли одам. Ўз билганидан қолмайди. Яна кўп кунлик меҳнатнинг натижасидан сўнг «Момо ер» томошабинларга тақдим этилди. Шуҳрат қозонди.

О. Чернова ана шундай ёниқ қалбли инсон...

Юксак инсонийлик, Ватанга муҳаббат руҳи билан суғорилган «Момо ер» спектакли театрнинг олтин фондига қўшилди.

Бундан бир неча йил муқаддам Ўзбекистон ССР халқ артисти деган шарафли унвонга сазовор бўлган О. Чернова элликка яқин драматик асарни саҳналаштирди. Спектакллари орқали у минглаб кишилар қалбида эзгу ҳислар уйғотди, уларни замонамиз коммунистик хулқ-одатлардан нари бўлишга даъват этади.

Республикамиз театр санъатини ривожлантиришга салмоқли ҳисса қўшган О. Чернова асли Челябинск областининг Троицк шаҳридан бўлиб, бу ёшида онаси билан Тошкентга келган. У ким билан суҳбатлашмасин:

— Мен тошкентликман, — деб гурурланади.

Чиндан ҳам шундай. У Тошкентдаги театр ва рассомлик институтини битирди. Моҳир режиссёр Александр Осипович Гинзбургдан саҳна сирларини ўрганди. Ҳозирда Ольга Александровнанинг ҳам кўплаб шогирдлари бор. Ҳа, ҳурматли режиссёр санъати сирли оламда камол, ҳурмат топмоқда.

У. ЮСУПОВ,
Р. ИСХОҚОВ.

ЯНГИ ШЕЪРЛАР

ВАТАН

Гул баргида тонгги шудринг,
Упкам тўлиб нафас оламан.
Гул товушига қулоқ соламан,
Шу бир лаҳза бир умрга тенг.
Гулнинг ҳиди — гул овозидир,
Бўлмас бундан ортиқ гўзаллик.
Нафосатни ўлчашга молик
На бир тош бор, на тарози бор.
Ватан! Шу бир лаҳза ҳурмати,
Иффор ҳидли тупроқ ҳаққи мен, —
Керак бўлса, олға қалқийман,
Эгилмагай шу гул қомати!
Ватан! Сенсан юлдуззор осмон,
Духоба чўл, ҳовли, қутлуғ ер.
Сенсан асли энг ҳассос шоир,
Менга ҳам сен бергансан забон.

БАХТИЁРНИНГ ТЎЙИДА

Бир нафас тўхтасин қўшиқ ҳам. куй ҳам,
Бир нафас тўхтасин шовқин-суронлар.
Бир нафас қулоқ сол, Бахтиёр укам,
Бир нафас тинглангиз, дўсту ёронлар.
Бахт ҳақида мен ҳам айтмоқчиман сўз,
Бир нафас тинглангиз, сиз ҳам келинчак.
Бир одам етишмас шу уйда эссиз,
Келмас бир насиба таом илинсак.
Келолмас ўғлининг бошин силашга,
Келолмас келинга совғалар олиб.
Келсайди ,фарзандлар қўярдик бошга,
Йўлига жонлардан поёндоз солиб.
У одам ётибди қора тупроқда,
Бир сиқим хоки ҳам биздан йироқда.
Элу-юрт бошига тушган оғир кун
Эгнидан беқасам тўнин ечганди.
Ватан, она учун, фарзанд, ёр учун
Ажалнинг оғзида олов кечганди.
Иккита қоракўз фарзандини у
Тушларида кўрди окопда ётиб.
Ёстиқдоши эса қолмиш серқайғу
Кўм-кўк довуччага кўнгли суст кетиб.
Яна фарзанд кўрар жафокаш жангчи,
Туғилмаган фарзанд ҳаққи деб яна
Жон олиб, жон берди, душманни янчди,
Уйидан хат кутди ой, кунни санаб.
«Ўғил бўлса номин қўйинг Бахтиёр»
Дея мактуб ёзди жанг майдонидан.
Бу сўз ўтиб келди не юрт, не мозор,
Жой олгунча ўзбек хонадонидан.
Улимга юзма-юз турган одамнинг
Васияти эди шу бир оғиз сўз.
Бахтиёр, сен шундай кўрдинг оламни,
Отажонинг сени кўрмай юмди кўз.
Момиқ юзларингга юзини босиб
Эркалай олмади, кечир отангни.
Тақдир бахтни сенга этсин деб насиб
Олов ичра Бахт деб қўйди отингни.
Қўй, қайғурма укам, қуйи солма бош,
Танда жонинг борки, оқла номингни.
Меҳрингни, қаҳрингни жам этиб кураш,
Ҳар қадамда ёқла, ёқла номингни.
Осонликча Бахт деб аталганинг йўқ,
Олов, қон ичида номинг туғилди.
Бахт душманларининг кўнгли бўлсин тўқ,
Енголмас сендайин бахтли ўғилни.
Осонликча Бахт деб аталганинг йўқ!

Юсуф ШОМАНСУРОВ.

БУЮК ҒАЛАБАНИНГ 30 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

БИРИНЧИ ЭШЕЛОН

(Ўзбекистондан Ленинградга совға-салом олиб борган делегация аъзоси Васила Содиқовна Содиқова ҳикояси)

...Биз, 1942 йилнинг 17 апрель куни Тошкентдан Ўзбекистон меҳнаткашлари томонидан тўпланган биринчи май совғасини Ленинград меҳнаткашлари ва унинг ҳимоячиларига топшириш учун жўнадик. Эшелон 68 вагондан иборат эди. Делегацияга Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг секретари ўртоқ Ф. Қўқонбоев бошлиқ эди. Делегация аъзолари сафида Тошкентдаги Сталин номли кўн заводининг ишчиси Маҳмуд Холиқов, тўқимачилик комбинати инженери Л. Попова, шоир Амин Умарий, Тошкентдаги 3-ғишт заводининг ишчиси Аҳмад Ҳусанов, Ўзбекистон ССР озиқ-овқат саноати министри Л. Степаненко, Тошкент шаҳар Киров район партия комитетининг секретари Д. Хўжаев, Самарқанд область радио комитетининг ходими Раъно Узокова, Тошкентдаги «Қизил Октябрь» артелининг илғор ишчиси Ҳамида Расулова ва бошқалар бўлиб, 15 кишидан иборат эди. Булар қаторида мен ҳам бор эдим. Мен ўша пайтда Тошкент шаҳрида район ижроия комитетининг раиси бўлиб ишлардим.

Эшелонимиз Қозоғистоннинг беноён чўлларидан борар экан, фронт учун шошилинч равишда танклар, тўплар, ва аскар ортгач эшелонларни олдин ўтказиб юборишга мажбур бўларди. Станция бошлиқлари ва диспетчерлари вагонлардаги «Ленинград учун озиқ-овқат» деб ёзилган сўзларни ўқиб, имконият борича йўл очишарди. Вагонларга ёзилган бу сўзлар йўлда ишончли мандат эди. Одамлар ҳар бир кечикаётган кун қимматга тушишини яхши биларди. Чунки Ленинград аҳолиси ва унинг қаҳрамон ҳимоячилари озиқ-овқатдан қийналаётган кунлар эди.

20 апрель куни Саратовдан ўтгандан кейин, кичик бир бекатга келиб тўхтадик. Юк ортилган қизил вагонлар ўртасидаги делегация аъзолари жойлашган пассажир вагонини болалар ўраб олишди. Улардан бири менга яқин келиб:

— Холажон, бу вагонлардаги озиқ-овқатлар Ленинград болаларигами? — деб сўради.

Мен унга совғалар Ленинградни ҳимоя қилаётган аскарлар ва болалар учун деб жавоб бердим.

— Вагонларда нон ҳам борми? деб сўради иккинчи бола.

— Нон ҳам бор, гўшт-ёғ, мева-чева, кийим-кечаклар ҳам бор, — деб унга жавоб бердим. Болаларнинг вагонларга сукланиб қараб турганини кўргач ичкарига кириб,, вагондан кичкина саватчада нон олиб чиқдим ва болаларга: «Қани, нондан олиб енглар» деб таклиф қилсам, улар нонга эмас, ерга тикилдилар. «Олинглар, олинглар!» деб яна таклиф қилганимда болалардан бири:

— Раҳмат холажон! Ҳозиргина овқатландик. Буни тезроқ Ленинград болаларига олиб боринглар, — деб жавоб берди. Фронт орқасидаги болаларнинг Ленинграддаги тенгқурларини ўйлаётганини сезиб, кўзларим жиққа ёшга тўлди.

Шу бекатда эшелонимиз уч сутка тўхтаб қолди. Шу давр ичида фронтга яроғ-аслаҳа ва аскар олиб кетаётган эшелонлар, фронт томондан келаётган ярадорлар ортган бир неча санитар вагонлар ўтиб кетди. Ниҳоят 23 апрель куни бекат навбатчиси эшелонимизни жўнатиш учун перронга чиқиб, қўлидаги қизил таёқчасини энди кўтарай деб турганда унинг ёнига ҳовлиққанча икки мўйсафид югуриб келди-да, унга алланималар деб, баҳслашиб кетдилар. Навбатчи бошини сарак-сарак қилиб турганда мўйсафидлар аллақаёққа қараб югуриб кетишди. Орадан бир неча дақиқа ўтгандан сўнг перронга от қўшилган аравани ҳайдаб келишди.

Шу пайт бекат навбатчиси эшелон бошлиғини топиб унга:

— Булар, Ленинградга озиқ-овқат олиб борадиган эшелон келаётганини эшитиб, Ленинград ҳимоячилари ва халк учун беш қоп ун тўплашиб. бекатга, зўрға улгуриб келишибди, — деди.

— Қопларни қаерга қўямиз, озиқ-овқат юкланган вагон эшиклари маҳкамлаб ташланган, — деб жавоб берди, эшелон бошлиғи.

Ниҳоят қоплар пассажир вагонга ортилди.

— Биздан ленинградликларга, қаҳрамон ҳимоячиларга салом айтинглар, деб шапкаларини қўлларига олган ҳолда хайрлашиб қолдилар.

25 апрель... Москва эшелонни темир йўлдаги кучсиз сигналлар ёруғи билан кутиб олди. Пойтахт тун қоронғусида. Эшелонни уч киши: йўл ишлари Халк Комиссарлигининг ходими, станция навбатчисининг ёрдамчиси ва қўлига қизил лента боғлаган капитан кутиб олди.

Наркомат ходими делегация аъзоларини сиҳат-саломат етиб келганликлари билан табриклади ва маршрут ўзгарганини, Октябрь темир йўлида ҳаракат вақтинча тўхтатилгани учун, эшелон Шимолий темир йўл орқали олиб борилишини айтди.

Икки кундан кейин эшелон шимолий-шарқ томонга қараб йўл олди. У Вологдадан Ленинградга бурилиши керак эди. 1 Май куни эшелон Череповец станциясига яқинлашиб бораётганда бирдан поезд силкиниб, тўхтади. Эшелонни кузатиб келаётган лейтенант делегация аъзоларига тезликда ўрмон ичига қочишни буюрди. Шу пайт осмонда душманнинг бомбардимончи самолётлари пайдо бўлиб, эшелон устига бомба ташлай бошлади. Зенит тўпларидан уларга қарата кучли ўт очилди.

Гитлерчи газандаларнинг ваҳшиёна бомбардимони натижасида озиқ-овқат ортилган вагонлардан бештаси куйиб кетди.

12 май куни эшелонни запас йўлга қўйишди. 56 вагонни Ладога кўли яқинидаги Гостинополье пристанига олиб кетдилар. Делегация аъзолари қолган озиқ-овқатларни самолётларга юклаб, Ленинградга учишди.

Биз Ленинградда икки ҳафта бўлдик. Ўзбекистон вакилларининг Ленинград меҳнаткашлари ва унинг қаҳрамон ҳимоячилари билан бўлган учрашуви СССР халқлари дўстлигининг порлоқ намойишига айланди. Делегация аъзоларининг Ленинград корхоналарининг ишчилари билан қилган суҳбатлари дўстона ва самимий вазиятда ўтди.

Делегация аъзолари группа бўлиб, Ленинград фронтининг ҳарбий қисмларида бўлдилар. Делегатлар генерал-майор Свиридов бўлинмаларига бордилар. Ленинград шаҳрининг муқаддас тупроғини қабиҳ душман қадам қўёлмайдиган қилиб мустаҳкамлаган пиёда аскарлар ва артиллериячиларнинг ҳузурида бўлдилар.

Фронтдаги бўлинмалардан бирида митинг бўлди. Бу митинг жуда баланд руҳ билан ўтди. Делегатлар гитлерчиларга қарши курашда мардлик ва матонат намуналарини кўрсатаётган жангчиларга совға-саломлар топширдилар. Бўлинмада ўн бир миллат фарзандлари бўлиб, улар ўз она тилларида нутқ сўзлади.

Жангчи ўзбек йигити Нишонов бундай деди:

— Биз Ўзбекистондан, серқуёш республикамиздан бу ерга келдик. Мен Ўзбекистонда туғилиб ўсдим, мактабда тарбия олдим ва Ватанимизнинг озодлиги ва мустақиллигини сақлаб қолиш учун курашаётган жангчилар сафига келиб қўшилдим. Мен ўзбек йигитиман. Бошқа миллат жангчилари билан бир жон, бир тан бўлиб, Совет ерининг ҳар бир қаричини ҳимоя қилаётганимни ва бундан кейин ҳам ҳимоя қилажагимни халқимга билдиришларингизни сўрайман. Мен жангларнинг бирида душманнинг бир танкини ва тўрт солдатини йўқ қилдим.

Руслар ва ўзбеклар қозоқлар, татарлар, грузинлар — бизларнинг ҳаммамиз улуғ Ленин шаҳрини қалқон бўлиб ҳимоя қилмоқдамиз. Душман ҳар қанча уринса ҳам, биз уни тор-мор қиламиз.

Учрашув охирида генерал-майор Свиридов ёнидан кичкина бир китобчани олиб кўрсатди. Бу китобча меҳнаткашлар Депутатлари Тошкент шаҳар Совети депутатига берилган мандат эди. Делегатлар ўз ҳамшаҳарларини шодлик билан табрикладилар. Генерал Свиридов жангчиларнинг жасурлиги ва қаҳрамонлиги тўғрисида кўп нарса айтиб берди.

14 май кечқурун делегация аъзоларини Ленинград область партия комитетининг секретари, Ленинград фронти ҳарбий Советининг аъзоси ўртоқ А. А. Жданов қабул қилди. Суҳбат охирида ўртоқ Жданов Ленинград халқига ва унинг қаҳрамон ҳимоячиларига кўрсатилган моддий ва маънавий ёрдам учун катта миннатдорчилик билдирди.

15 майда Волхов орқали Ўзбекистонга жўнадик. Биз эл-юртга Ленинград ҳимоячилари ёвуз душман билан қаҳрамонларча курашаётганликлари, улар албатта ғалаба қозонажаклари ҳақидаги хушхабарни ва ҳимоячиларнинг жанговар саломини олиб келдик.

Республикамизда чанғи отиш ҳаваскорларининг сафи кенгайиб бормоқда. Чимён тоғи этаклари дам олиш кунлари айниқса гавжум бўлади. Суратда: тоғ бағрида.

В. Таран фотоси.

АХБОРОТ ЯНГИЛИКЛАР, ХАБАРЛАР

РИГАЛИКЛАР СОВҒАСИ

Рига вагонсозлик заводи коллективи яқинда ажойиб воқеани нишонлади. Корхонада уч мингинчи трамвай ишлаб чиқарилди. Вагонсозлар ўз маҳсулотлари —РВЗ маркадаги трамвайларни такомиллаштириб сифатини яхшилаб бормоқдалар. Янги трамвайларда электр схема бирмунча соддалаштирилган, йўловчилар учун ҳам қулай. Унда замонавий материаллар, шу жумладан пластикадан кенг фойдаланилган.

Ана шу трамвайни йиғишда корхона ишчи ва инженер-техник ходимлари кўтаринки руҳда меҳнат қилдилар. Инженер В. Эйнфельд бошчилигидаги созловчилар бригадаси маҳсулотни ўз муддатида тайёрлаш учун самарали меҳнат қилди.

Корхонанинг уч мингинчи трамвайи тантанали вазиятда қардош Ўзбекистон пойтахти — Тошкентга жўнатилди.

Ф. ВОЛОХОВ.

ИШЧАН ЙИГИТ

Шойназар ўрта мактабни тугатиб, заводда ишлашга ва ишчи бўлишга қатъий аҳд қилган эди. Етуклик аттестатини олгач, ҳеч иккиланмай заводга йўл олди. Мана икки йилдирки у пахта тозалаш заводининг қуритиш-тозалаш цехида ишлаб, меҳнатда тобланмоқда. Тўғри, дастлабки кунларда иш анча оғирга ўхшаб кўринди Шойназарга. Лекин унинг тиришқоқлиги, меҳнатсеварлиги ҳамкасблари ва коллективи ўртасида обрў қозонишига ёрдам берди. Ҳозир у заводнинг илғор ишчиларидан. Ш. Алимардонов ишлаётган коллективда комсомол-ёшлар кўпчиликни ташкил этади. С. Толжонов, О. Бойназаров, С. Қиёмова каби меҳнатсеварлар шулар жумласидандир.

Цехлараро ўтказилган мусобақада Ш. Алимардонов меҳнат қилаётган қуритиш-тозалаш цехи ғолиб чиқди.

Ў. БЕКМУРОДОВ,
Денов райони.

«ЯМБОЛ» КАФЕСИ

Андижон районидаги «Ямбол» колхозининг чиройи таниб бўлмас даражада ўзгариб бормоқда. Колхозда маданий маъмурий бинолар қурилиши бош план асосида жадал олиб борилмоқда. Яқинда колхоз маркази ҳуснига ҳол бўлиб янги «Ямбол кафеси» ишга тушди. Бу ажойиб совғани район матлубот жамиятининг қўли гул қурувчилари туҳфа этдилар.

Кафе замонавий безаклар билан ишланган бўлиб, бир вақтнинг ўзида 100 хўрандага хизмат қила олади.

«Ямбол кафеси» колхозчиларнинг севимли жойига айланиб қолди.

Х. ҲАМИДОВ.

МАКТАБ 50 ЁШДА

ТЕРМИЗ («Совет Ўзбекистони» мухбири). Республикамиз тенгдоши, Сурхон водийсидаги энг кекса илм даргоҳи Термиз шаҳридаги «Правда» газетаси номидаги мактаб 50 ёшга тўлди. У 1924 йилда 1-сонли ўзбек мактаби сифатида Сурхон воҳасида ташкил топди ва саводсизлик. жаҳолатга қарши курашнинг илк маркази бўлди. Дастлабки йилларда мактабда юзга яқин ўқувчи таълим олган бўлса, ҳозир 1740 ўқувчи илм асосларини эгалламоқда.

Яқинда мактабнинг 50 ёшга тўлганлиги муносабати билан тантанали йиғилиш бўлиб ўтди. Унда мактабни битириб чиққан кишиларнинг кўпчилиги иштирок этдилар.

А. ХАЛИЛОВ.

ИЗЛАНИШЛАР, КАШФИЁТЛАР

ЯНА ТУНГУС МЕТЕОРИТИ ТЎҒРИСИДА

Академик Г. И. Петров машҳур Тунгус метеоритини тадқиқ этишда янги бир саҳифа очди. Ҳисоб-китоблар шу космик жисм зичлиги сув зичлигидан неча ўнлаб баравар юмшоқ қор тўпидан иборат эканлигини кўрсатди. Юз метрдан каттароқ жисм ер атмосферасига учиб кираётиб тез буғланиб борган. Бир неча километр баландликда шу жисмнинг қолдиқлари ва унинг олдида учиб бораётган буғ чайқалиб, кучли зарба тўлқини вужудга келтирган. Ана шу тўлқин кўндалангига 40 километргача борадиган майдонда тайга ўрмонларини йиқитган.

9 январь куни Москвада тугаган XVI метеоритлар конференциясида шу ҳақда маълум қилинди.

СССР Фанлар академияси метеоритлар комитетининг илмий секретари А. Н. Симоненко ТАСС мухбири билан қилган суҳбатида бундай деди: «Космосдан тушган нарсалар»ни ўрганиш билан боғлиқ проблемалар тўрт кун мобайнида муҳокама қилинди. Ҳар йили мамлакатимиз территориясига 50 тага яқин метеорит тушиб туради. Улар ердан ташқаридаги моддаларнинг бирдан- бир намуналаридир. Улар осмондан келиб бизнинг қўлимизга тушади ва уларни лаборатория шароитларида тадқиқ этиш мумкин.

Конференцияда қуёш системасидаги бошқа планеталар — Ой, Меркурий, Марс кратерларига ўхшаш метеорит кратерларни ўрганишга даҳлдор бўлган ахборотлар катта эътиборни жалб қилди. Мамлакатимизда Сибирнинг Попигай дарёси районида диаметри юз километргача борадиган энг катта кратерни тадқиқ этиш ишлари муваффақиятли бормоқда. Бу кратерни ерга 30 миллион йил аввал тушган жисм ҳосил қилган.

БУНИСИ ҚИЗИҚ

ГУЛФУРУШЛИК ДЎКОНИДАГИ... ФИЛ

ПАРИЖ. Парижнинг марказидаги гулфурушлик дўконининг соҳибаси Лилиан Серво шовқин-суронни эшитиб савдо залига югуриб чиқдида, ханг-манг бўлганича қотиб қолди. Магазин витринасининг ойнаси чилпарчин қилиб ташланган эди. Ерда бўлса гуллар, гулсаватлар, ленталар ва гул ўраладиган қоғозлар тартибсиз ҳолда ётарди. Бу ерда фил «хўжайинлик» қилганга ўхшарди.

Дарҳақиқат, «Буглион» циркидан қочиб кетган уч яшар Йоми лақабли филча Серво хонимнинг дўконига «ташриф буюрган» эди.

Чақирилган ўт ўчирувчилар ва полиция наряди ҳаддидан ошиб кетган, ғайри одатий бўлган катта шаҳар шароитига тушиб қолган филчани тинчлантиришга ҳанузгача муваффақ бўлишмади. Ниҳоят, «тартиб ўрнатувчилар» воқеа содир бўлган жойга филнинг онасини олиб келиш зарурлигини фаҳмладилар, «кичкинтой» Йоми онасини кўриш биланоқ тинчиб, циркка боришга кўна қолди.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 10.00 — МОСКВА. 18.30 — ТОШКЕНТ. 18.35 — Ўқувчилар учун кўрсатув. 19.05 — «Ахборот». 19.20 — Ёшлар ижоди. 20.00 — Миллионлар ленинча университети. 20.15 — Ўн минут музика. 20.25 — Беш йилликнинг якунловчи йили. 20.55 — «Ахборот». 21.15 — Концерт. 22.00 — «Вақт». 22.30 — Ака-укалар (телеспектакль). ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 11.25 — ТОШКЕНТ. 11.30 — Чет эллик қиз (бадиий фильм). 12.40 — Мультфильм. 18.30 — МОСКВА. 19.00 — Янгиликлар. 19.15 — Расмларда қуёш акси бор. 19.55 — Фильм-концерт. 20.25 — СССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси В. Г. Афанасьев телетомошабинлар саволларига жавоб беради. 20.55 — Кузги момақалдироқ (бадиий фильмнинг 1-серияси). 22.00 — Ҳужжатли кино экрани (Тошкент). 22.30 — Театр ҳақида ҳикоялар. 23.45 — Концерт. УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 19.25 — ТОШКЕНТ. 19.30 — Ўқитувчи экрани. 20.00 — Тошкентликлар жавоби. 20.30 — Ўқув кўрсатуви. 21.10 — Тошкент янгиликлари. 21.25 — Богдан Хмельницкий (бадиий фильм).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 15/I да **Дилором.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 15/I да **Комиссия,** 16/I да **Парвоз.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 15/I да **Ҳалима,** 16/I да **Тоғ гўзали.**

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 15/I да **Биринчи бўса,** 16/I да **Ташвишланманг, онажон** (спектакллар кеч соат 7 да бошланади).

КИНО

Сўнгги гувоҳ — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун). «МОСКВА» (15.00, 16.30), «ҚОЗОҒИСТОН» (тоқ соатларда), «ДРУЖБА» (жуфт соатларда).

Маккеннининг олтинлари — «ЧАЙКА», «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

Севишганлар қиссаси — САЪНАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

Янги центрионлар — «ҚОЗОҒИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Анжелика — фаришталар маликаси — «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Авлодлар нидоси — НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

Оклахома — «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун).

Рам ва Шам — «НУКУС» (кундуз ва кечқурун).

Есения — «МОСКВА» (10.00, 12.30, 18.00, 20.30).

«МЕЖГОРСВЯЗЬСТРОЙ» трестининг
4-ҚУРИЛИШ-МОНТАЖ БОШҚАРМАСИ
8—10-синф ҳажмида маълумотли
ЙИГИТ ВА ҚИЗЛАРНИ
станцион алоқа ускуналари монтажи бўйича
3 ОЙЛИК КУРСЛАРГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ
Ўқувчиларга 75 сўм стипендия ва ётоқхона берилади.
Курсларни тугатганлар ишбай ҳақ оладиган иш билан таъминланадилар.
МАШҒУЛОТЛАР — 20 ЯНВАРДАН БОШЛАНАДИ.
Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, У. Юсупов кўчаси, 70-уй (8, 10 14-автобуслар, 10-троллейбус ва 10, 23-трамвайларнинг «Алоқа политехникуми» бекати). Телефон 44-56-39.

ЯНГИЙЎЛ ПАРРАНДАЧИЛИК ФАБРИКАСИГА
паррандачилар, ускуналар бўйича слесарлар, ишчилар, электромонтёрлар, зоотехниклар (паррандачилик билан шуғулланганлар), бош энергетик ўринбосари вазифасида ишлаш учун инженер-электрик, бош иқтисодчи ва иқтисодчилар, бухгалтерлар
КЕРАК
Ишчилар яхши жиҳозланган уй билан (оила аъзоларидан камида икки киши ишлаганда) таъминланадилар.
Ёлғиз кишиларга ётоқхона берилади.
ФАБРИКА ЯСЛИ, БОЛАЛАР БОҒЧАСИГА ЭГА.
Янгийўл шаҳридан Паррандачилик фабрикасига автобуслар қатнайди.

Меҳнат Қизил Байроқ орденли Тошкент Давлат медицина институти коллективи ва институт даволаш факультетининг госпитал терапияси кафедраси ходимлари кафедра ассистенти С. Абдуллаевага онаси

Майрамхон ИКРОМОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР
БИЗНИНГ АДРЕС: 700.000, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26 ✱ ТЕЛЕФОНЛАР
Коммутатор — 330249 дан 330258 гача
Эълонлар — 338142.
Р. 02140. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64583. Б. — 12.